

KAINUUN
YMPÄRISTÖKESKUS

YMPÄRISTÖLUPAPÄÄTÖS

Annettu julkipanon jälkeen 13.10.2009
Drno KAI-2008-Y-102

ASIA Ympäristösuojelulain 28 §:n mukainen ympäristölupapäätös, joka koskee Puolustusvoimien Kainuun Prikaatin ampumaradan rakentamista ja toimintaa Kuhmossa Vuosangan ampuma- ja harjoitusalueella.

LUVAN HAKIJA

Puolustusvoimat
Kainuun prikaati
PL 610
87101 Kajaani
Yhteyshenkilö: Pertti Karjalainen
LY-tunnus:0952029-9

LAITOS JA SEN SIJAINTI

Ampumarata sijaitsee Vuosangan ampuma- ja harjoitusalueella Kuhmon kaupungissa. Ampuma- ja harjoitusalueen pinta-alaltaan noin 13 000 hehtaaria ja ampumarata sijaitsee ampuma- ja harjoitusalueen pohjoisosissa.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Toiminta on ympäristölupavelvollista ympäristönsuojelulain 28 §:n 1 momentin ja ympäristönsuojeluasetuksen 1 §:n 1 momentin kohdan 14a perusteella.

YMPÄRISTÖKESKUKSEN TOIMIVALTA

Ympäristönsuojeluasetuksen 6 §:n 2 momentin perusteella toimivaltainen lupaviranomainen on alueellinen ympäristökeskus, koska kysymyksessä on sotilaskäyttöön tarkoitettu toiminta.

Asian vireille tulo

Ympäristölupahakemus on toimitettu Kainuun ympäristökeskukseen 17.9.2008. Hakemus on palautettu täydennettäväksi ja muutettavaksi 5.2.2009. Uusittu ympäristölupahakemus on saapunut ympäristökeskukseen 31.3.2009.

Hakemuksen sisältö

Hakemus sisältää ympäristölupahakemuksen ja liitteenä kopion seuraavista asiakirjoista: Puolustusvoimien ampumaratojen suojarakenteille asetetut vaatimukset ja rakennekuvat, Vuosangan ampuma- ja harjoitusalueen käyttöoikeussopimus Metsähallitukselta, ampumaradan melualuearviokuva, karttakuvat ampuma- ja harjoitusalueesta ja alueella tai sen läheisyydessä sijaitsevat suojele- ja vedenhankintaan varten tärkeät pohjavesialueet sekä Puolustusvoimien Rakennuslaitoksen yhteenvetoraportti Puolustusvoimien pistooli- ja kivääriampumaratojen raskasmetallien ympäristövaikutuksista.

Toimintaa koskevat luvat, sopimukset ja alueen kaavoitustilanne

Ampumaradalla ei ole aiemmin myönnettyjä ympäristölupia. Kainuun ympäristökeskus on 4.4.2008 päivätyssä kirjeessä (KAI-2006-Y-209) kehottanut vuonna 2007 Vuosangan harjoitus- ja ampuma-alueelle tehtyjen tarkastusten perusteella Puolustusvoimia hakemaan suunnitteilla olevalle ampumaradalle ympäristölupaa 30.5.2008 mennessä.

Toiminta-alue sijaitsee Kainuun maakuntakaavassa 2020 EAH-merkinnällä merkityllä alueella (EAH=puolustusvoimien ja rajavartioston käytössä oleva ampuma- ja harjoitusalue). Maakuntakaava on saanut lainvoiman 29.4.2009, mutta Vuosangan ampuma- ja harjoitusalueita koskevaa maankäyttöä ei vahvistetussa kaavassa voitu aluetta koskevien laajentamistarpeiden vuoksi ratkaista, vaan ne on osoitettu maakuntakaavassa selvitysalue-merkinnällä, ja ratkaistaan erikseen vireillä olevassa Kainuun 1. vaihemaakuntakaavassa.

Laitoksen sijaintipaikka ja sen ympäristö

Hakemuksen kohde sijaitsee Kuhmossa Vuosangan ampuma- ja harjoitusalueella Särkilammen itäpuolella. Vuosangan ampuma- ja harjoitusalueen omistaa Metsähallitus, mutta Puolustusvoimilla on käyttöoikeussopimus alueesta. Alue kuuluu Oulujärven vesistöalueen Pyhännän valuma-alueeseen (59.48). Lähin vesistö, Särkilampi, sijaitsee noin 300 metrin etäisyydellä lännessä.

Lähin vakituinen asutus sijaitsee noin kolmen kilometrin etäisyydellä koillisessa.

Kiinteistö ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella, Natura 2000 – ohjelman alueella tai muulla luonnonsuojelualueella. Lähin pohjavesialue, vedenhankintaa varten tärkeä II ja III luokan pohjavesialueet (Tulikangas A ja B) sijaitsevat 4,9 km etäisyydellä kaakossa. Lähin luonnonsuojeluohjelmaan kuuluva alue (soidensuojeluohjelmaan kuuluva alue) sijaitsee 4,8 kilometrin etäisyydellä lounaassa.

Yleiskuvaus toiminnasta

Ampumarata sijoittuu Vuosangan ampuma- ja harjoitusalueen maalialueelle, mikä tarkoittaa sitä, että kyseiselle alueelle kohdistetaan harjoituksissa esimerkiksi raskaalla kalustolla ammuttaessa laukaukset. Ampuma- ja harjoitusalueella on nykyisin useita maastossa olevia aseiden kohdistuspaikkoja, joiden käyttöä vähennetään, kun uusi ampumarata saadaan käyttöön. Ampumarataa käyttää ainoastaan Puolustusvoimat. Toiminta käsittää kivääriradan, jossa ammutaan kiväärikaliiperisilla aseilla koulu-, kohdistus- ja kilpa-ammuntoja. Aseina ovat pistooli, kiväärit ja kivääricaliiperiset sarjatuliaseet. Ampumarata on käytössä ympäri vuoden. Laukaisumääräksi arvioidaan n. 30 000 laukausta vuodessa.

Ampumarata täyttää Puolustusvoimien varomääräykset. Radan pituus on 150 m ja radalla voi kerralla harjoitella 40 henkilöä. Ampumaradan sivuilla ja ampumasuunnassa on vähintään 6 m korkeat suojavallit, jotka verhoillaan kankaalla hiekan vaihdon mahdollistamiseksi. Tämä helpottaa luotien poistamista taustavallista. Taustaverho asennetaan noin 30 cm syvyyteen hiekkavallin sisään. Suojavalli rakennetaan noin 45°:n kulmaan. Taustavallin yläreunan leveys on vähintään 2 metriä. Rata valaistaan ja sinne rakennetaan maalilaitteet. Myöhemmin radalle tullaan rakentamaan ampumakatos.

Ympäristökuormitus, ympäristövaikutukset ja niiden tarkkailu sekä kuormituksen rajoittamiseksi esitetyt toimenpiteet

Päästöt arvioidaan vähäisiksi. Ampumaratojen raskasmetallipäästöistä merkittävin on lyijy. Ammuttaessa Puolustusvoimissa käytettävillä aseilla luodit päätyvät taustavalliin. Osuessaan suojavalliin, ne hajoavat osittain. Luodeissa on noin 90 % lyijyä ja jonkin verran kuparia, sinkkiä ja antimonia. Luoti sisältää lyijyä 7 g. Suurin osa lyijystä on taustavallin iskemäkohdassa suhteellisen pienellä alueella.

Toiminnasta ei aiheudu tärinää. Ampumarata sijoittuu siten, että laukaisumelu ei kantaudu kauas. Ampumamelu on impulsiivista ja se koetaan tasaista melua häiritsevemmäksi. Hakemuksessa on esitetty meluarvio ampumaradan melun leviämisestä. Meluarvio on tehty karttapohjalla ottaen huomioon vain melun geometrinen vaimeneminen. Ohjearvon $L_{A\text{max}}$ 65 dB:n melualueen raja ampumaradasta on ampumasuunnassa noin 2 km etäisyydellä lounaassa ja kilometrin etäisyydellä itäkaakkossa ja länsi-luoteessa sekä ampumasuunnassa taaksepäin noin 500 m etäisyydellä koillisessa.

Ampumaradan jätemäärä on vähäinen ja jätehuolto toteutetaan Vuosangan ampuma- ja harjoitusalueen johtosäännön mukaan. Toiminnassa syntyviä jätteitä ovat palava pahvi/paperi, sekajäte ja hylsy. Pahvi/paperi toimitetaan ampumaradan sekajäteastiaan. Sekajäteastia tyhjenetään tarvittaessa koko ampuma- ja harjoitusalueen jätepuristimeen, jonka ulkopuolinen yrittäjä toimittaa kaatopaikalle. Hylsy kerätään pois ampumaradalta ja toimitetaan Kajaaniin Kainuun Prikaatille, josta ne edelleen toimitetaan uudelleen käyttöön.

Hakija on esittänyt, että ampumaradan käyttöä seurataan laukaisumääriä dokumentoimalla. Laukaisumäärien perusteella arvioidaan, onko tarvetta vaikutustarkkailuun.

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Lupahakemuksesta on tiedotettu ympäristönsuojelulain 38 §:n mukaisesti kuuluttamalla 12.6. – 13.7.2009 Kainuun ympäristökeskuksen ja Kuhmon kaupungintalon ilmoitustauluilla sekä Kainuun ympäristökeskuksen internet-sivuilla. Kuulutus on myös julkaistu Kuhmolainen - nimisessä paikallislehdessä 12.6.2009.

Hakemusasiakirjat ovat kuulutusaikana olleet nähtävillä Kuhmon kaupungintalolla ja Kainuun ympäristökeskuksen kirjaamossa.

Lausunnot

Kainuun ympäristökeskus on pyytänyt ympäristönsuojelulain 36 §:n mukaisesti hakemuksesta lausunnot Kuhmon kaupunginhallitukselta ja teknisen lautakunnan valvontaosastolta sekä Kainuun maakunta-kuntayhtymän sosiaali- ja terveyslautakunnan ympäristöterveydenhuollon tulosalueelta.

Hakemuksesta on annettu määräaikaan mennessä kolme lausuntoa.

Kainuun maakunta-kuntayhtymän ympäristöterveydenhuolto huomauttaa 18.6.2009 päivätyssä lausunnossa, että toiminnan lupaehdoissa on huomioitava valtioneuvoston päätöksen (VNp 53/1997) mukaiset meluohjearvot. Muutoin ympäristöterveydenhuollon kuntayhtymällä ei ole huomautettavaa hakemuksesta, kunhan noudatetaan sitä, mitä hakemuksessa on esitetty.

Kuhmon kaupungin teknisen lautakunnan valvontaosastolla ei 25.6.2009 päivätyn lausunnon mukaan ole huomautettavaa hakemuksesta, mikäli lupaehdot, toiminta ja sitä koskeva tarkkailu toteutetaan lupahakemuksessa kuvatulla tavalla.

Kuhmon kaupunginhallitus hyväksyy valvontajaoston esityksen.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta on annettu yksi muistutus.

Ylä-Vieksin kyläyhdistys ry on jättänyt 13.7.2009 muistutuksen ympäristölupahakemuksesta.

Muistutuksen yleisessä osassa kuvataan, kuinka yhdistykselle on jäänyt epäselväksi mille toiminnolle tai rakentamiselle hakemuksessa haetaan ympäristölupaa. Muistutuksessa viitataan Kainuun ympäristökeskuksen 4.4.2008 antamaan päätökseen, jonka mukaan Puolustusvoimien suunnitteleman kohdistuspaikan rakentaminen Vuosangan ampuma- ja harjoitusalueelle edellyttää ympäristölupaa. Yhdistys epäilee että, tarkoittaako kyseinen päätös ampumarataa, jota ollaan Vuosangassa jo rakentamassa, koska päätöksessä mainitaan seuraavaa: "lupa on haettava siinä vai-

heessa kun kohdistuspaikan tarkka sijainti varmentuu". Yhdistyksen mukaan päätöksestä ilmenee, että ympäristölupa on haettava ennen kuin ampumarataa aloitetaan rakentamaan, ja koska työt ovat käynnissä alueella, epäilee yhdistys, että ei ole kyse samasta kohteesta. Lisäksi yhdistykselle on jäänyt epäselväksi, haetaanko hakemuksella ympäristölupaa kohdistuspaikalle vai Vuosangan ampumaradalle vai liittyvätkö nämä toisiinsa vai ovatko ne sama asia vai onko toinen osa toisesta.

Yhdistys kritisoi toiminnan muutos – osissa sitä, että ympäristölupaa haetaan toiminnan muutokseen, vaikka hakemuksessa ei esitetä, mitä toimintaa halutaan muuttaa ja miten. Koska Vuosangan ampumaradan sijaintipaikalla tai -alueella jo on merkittäviä rakennelmia, on mahdollista, että niitä on käytetty tai on tarkoitettu käytettävään edeltävään, muutettavaan toimintaan. Hakemuksesta ei kyläyhdistyksen mukaan kuitenkaan ilmene, että siinä olisi sellaisesta muutoksesta kysymys.

Edelleen muistutetaan, että mikäli muutettavalla toiminnalla tarkoitetaan sitä, että ehkä noin 2-3 hehtaarin laajuinen metsätalousmaa-alue, vaikka olisikin maaliialueella, muutetaan ampumaradaksi, on katsottava, ettei toiminnan muutosta voida pitää ainakaan ympäristönsuojelulain 28 §:n 3 momentissa tarkoitettuna toiminnan muutoksena.

Mikäli muutettavalla toiminnalla tarkoitetaan sitä, että Vuosangan ampumaradan vaikutusalueen toiminta muuttuu ampumaradan ja sen käytön takia, jätetään se ja muutetun toiminnan vaikutus entiseen verraten hakemuksessa esittämättä.

Yhteenvedona muistutuksessa esitetään, että hakemuksessa esitetyjen tietojen perusteella on katsottava, että lupaa haetaan toiminnan muuttamisen sijaan uudelle Vuosangan ampumaradan toiminnalle.

Muistutuksen mukaan hakemus on katsottava puutteelliseksi siltä osin, että siinä ei toiminnan sijoituspaikan soveltuvuutta arvioitaessa oteta tarpeellisella tavalla huomioon pilaantumisen todennäköisyyttä, ja virheelliseksi siltä osin, että siitä ei ilmene, että muut mahdolliset sijoituspaikat alueella otettaisiin siinä huomioon.

Kyläyhdistyksen mukaan samalla toiminta-alueella Vuosangan ampumaradan kanssa sijaitsee useita ympäristöluvanvaraisia toimintoja, joilla on sellainen tekninen ja toiminnallinen yhteys ampumarataan, että niiden kaikkien ympäristövaikutuksia tai jätehuoltoa on tarpeen tarkastella yhdessä. Yhdistys viittaa asiassa Vaasan hallinto-oikeuteen yhdistyksen tekemään valitukseen (DNRO 891/08/5132), jossa se vaatii, että Vuosangan ampuma- ja harjoitusalueen eri toiminnat luvitetaan kokonaisuutena, valitukseen (DNRO 893/08/5132), jossa yhdistys vaatii Vuosangan Jussinlampien alueen kaatopaikkaa luvitettavaksi, vireillä olevaan Vuosangan ampumaradan välittömässä läheisyydessä sijaitsevia Vuosangan autohuoltolaa ja polttoaineen jakopaikkaa koskevaan ympäristölupahakemukseen (KAI-2008-Y-67), asukasvastineluvun edellyttämään Vuosangan ampumaradan välittömässä läheisyydessä sijaitsevien alueiden yhdyskuntajätevedenpuhdistamoja koskevaan ympäristöluvan tarpeeseen (muun muassa VnP 365/1994 3§ kohta 5) sekä Vuosangan ampumaradan välittömään läheisyyteen Keljon alueelle suunnitteilla olevaan helikopterien laskeutumisalueeseen.

Yhdistys mukaan hakemus on katsottava virheelliseksi siltä osin, että edellä mainituille toimintoille ei lupaa ole haettu samanaikaisesti eri lupahakemuksilla tai yhteisesti yhdellä lupahakemuksella. Lisäksi yhdistyksen mukaan Vuosangan ampumaradan toiminnalle saattaa lisäksi olla tarpeen vesilain mukainen poikkeuslupa.

Kyläyhdistys edelleen katsoo, että hakemus on katsottava puutteelliseksi siltä osin, että siitä ei käy ilmi, että hakemuksen laatijalla olisi riittävä asiantuntemus. Vähimmäisvaatimukseksi pykälässä tarkoitettulle asiantuntemukselle on katsottava pätevyys ja perehtyneisyys muun muassa sellaisten asioiden tarkasteluun, joita kyseisessä muistutuksessa esille tuodaan.

Lisäksi yhdistys katsoo, että ympäristölupahakemuksesta on käytävä tarvittaessa ilmi, mihin aineistoon ja laskenta-, tutkimus- tai arviointimenetelmään annetut tiedot perustuvat. Tässä muistutuksessa esitettyjen tietojen perusteella on hakemus katsottava puutteelliseksi siltä osin, että siitä ei käy ilmi, että annetut tiedot perustuisivat riittävään aineistoon ja laskenta-, tutkimus- tai arviointimenetelmään.

Yhdistys on kritisoinut muistutuksessa sitä, että hakija ei ole esittänyt asioita lupahakemuksessa ympäristönsuojeluasetuksen 9 §:n mukaisessa järjestyksessä, vaan asetuksen vaatimat sisältökohdat sekoitetaan keskenään mielivaltaisesti.

Kyläyhdistys on muistutuksessa kritisoinut tarkasti, mitä sisältöpuutteita hakemuksessa on ympäristönsuojeluasetuksen 9 §:n 1 momentin perusteella. Muistutuksessa sisältöpuutteet on esitetty seuraavasti:

" 1) hakijan yksilöinti, yhteystiedot sekä laitoksen nimi, toimiala ja sijaintipaikka

Hakemus on katsottava puutteelliseksi siltä osin, että siitä ei ilmene, että hakija olisi YSL:ssä tarkoitettu toiminnanharjoittaja, jolle asia kuuluu. Kainuun Prikaatin Esiikunta on 22.4.2008 eduskunnan oikeusasiamiehelle antamassaan lausunnossa ME14402 todennut, ettei Kainuun Prikaati katso olevansa Vuosangan alueen toiminnanharjoittaja. Yhdistyksen tiedossa ei ole, että Kainuun Prikaati olisi myöhemmin katsonut olevansa Vuosangan alueen toiminnanharjoittaja. Hakemus koskee sen kohdan 1 mukaan toiminnan muutosta, joten ympäristölupaa haetaan ilmeisesti sellaisen toiminnan muuttamiseen, jonka toiminnanharjoittaja ei hakija ole katsonut olevansa. On katsottava, että hakemuksen, vieläpä toiminnan muuttamiseksi, voi tehdä vain toiminnanharjoittaja.

Yhteyshenkilöksi nimetyn Ltn Valtasen sähköpostiosoite on hakemuksessa ilmeisen virheellinen.

On katsottava, että hakemuksessa ei esitetä laitoksen sijaintipaikkaa riittävän tarkasti. Se esitetään hakemuksen kohdassa 3 sanallisesti liian epätarkassa muodossa "Vuosanka, Kuhmo" ja riittämättömästi yhtenä koordinaattipisteinä kohdassa 6. Vuosangan ampumaradan sijainti ilmenee hakemuksen liitteenä 5 olevasta suurimittakaavaisesta kartasta, mutta vain suuntaa-antavasti täplänä (arvattavasti ampumasuunta nuolella esittäen). Kohdistuspaikan sijainti ilmeisesti ilmenee hakemuksen liitteestä 24 A, 17 D, 24 F täplänä, mutta kohdistuspaikka ehkä onkin pistemäinen. Vuosangan ampumarata -laitos on laaja, ei pistemäinen. Laitoksen sijainti on tarpeen esittää myös katuosoitteella sillä perusteella, että tarkka osoite laitoksella nähtävästi on, ja riittävän pienimittakaavaisella kartta- tai asemapiirroksella, josta ilmenee laitoksen muoto ja sijainti maastossa. Vuosangan maaston pienipiirteisyys korostaa tarvetta.

Hakemus on katsottava virheelliseksi siltä osin, että kohdistuspaikan sijainnin ilmeisesti mustalla täplällä karkeasti osoittava hakemuksen liitteen 24 F kartta esittää ampuma- ja harjoitusalueita, joka ei ole ollut Vuosangan ampuma- ja harjoitusalue ainakaan lähes 10 vuoteen. On tarpeellista esittää Vuosangan ampumaradan sijainti

ajantasaisella kartalla, jotta yleisö saa asiasta todenmukaisen kuvan ja jotta toiminnan ympäristövaikutukset voidaan mahdollisimman luotettavasti arvioida.

2) tiedot kiinteistöstä ja sillä sijaitsevista laitoksista ja toiminnasta sekä näiden haltijoista.

Hakemuksen kohdassa 5 esitetään, että hakemuksessa olisi kyse olemassa olevalle maali alueelle rakennettavasta ampumaradasta. Hakemuksen kohdassa 5 esitetään ruutuun rastittamalla, että tarkemmat tiedot olisi esitetty hakemuksen liitteessä nro 5, josta ei kuitenkaan ilmene tietoja rakennettavasta Vuosangan ampumaradasta eikä kiinteistöllä sijaitsevista laitoksista. Hakemus on katsottava tältä osin virheelliseksi ja puutteelliseksi.

Hakemuksen kohdassa 7 esitetään, että kohdistuspaikka rajoittuisi olemassa olevaan maali alueeseen. On katsottava, että joko hakemuksen kohdassa 5 tai kohdassa 7 esitetään sijainnista paikkansapitämätön tieto, tai kohdistuspaikka ja Vuosangan ampumarata ovat siinä määrin eri asioita, että ne sijaitsevat eri paikoissa.

On katsottava, että hakemuksesta eivät tarpeelliset tiedot kiinteistöllä olevista (asiaan liittyvistä) laitoksista ja toiminnasta ilmene. Hakemuksen kohdassa 5 esitetään, että hakemuksen liitteessä 5 olisi esitetty puolustusvoimien käytössä kiinteistöllä olevien rakenteiden omistussuhteet. Kyseisestä liitteestä 5 eivät ilmene Vuosangan ampumaradan sijaintipaikalla tai -alueella eivätkä sen ympäristössä sijaitsevien laitojen ja toimintojen omistussuhteet ja haltijat, eivätkä laitoksista ja toiminnoista esitettävät tiedot.

Kainuun ympäristökeskus edellyttää 4.4.2008 antamassaan päätöksessä suunnitteilla olevan kiväärikaliperisten aseiden kohdistuspaikan rakentamiselle ympäristölupaa ja luvan hakemista siinä vaiheessa, kun kohdistuspaikan tarkka sijainti varmentuu. Vuosangan ampuma-alueella on jo pitkälle rakennettu laitosta/rakennelmaa Vuosangan ampumaradan sijaintipaikalle tai -alueelle (Liite 2). Sillä perusteella, että laitoksen rakentaminen on aloitettu jo viimeistään vuonna 2007 ja on saatu jo siinä vuonna niin pitkälle, että sen tarkka sijainti oli selvästi varmentunut eikä ympäristölupaa ollut haettu, voidaan ehkä päätellä, ettei ympäristöluvan tarvepäätös sitä koske. Päätelmää vahvistaa se, että Vuosangan ampumaradalle haetaan ympäristölupaa vasta noin yksi vuosi mainitun päätöksen antopäivän jälkeen, samalla kun rakennetun laitoksen sijainti on ollut koko väliajan puolustusvoimille varmentuneena. Päätelmää vahvistaa edelleen se, että hakemuksessa ei anneta riittäviä tietoja Vuosangan ampumaradan sijaintipaikalla tai -alueella olevasta laitoksesta.

Mikäli jo rakennettu laitos ja sen mahdollinen toiminta eivät ole osa Vuosangan ampumarataa, jolle ympäristölupaa haetaan, on hakemus katsottava puutteelliseksi siltä osin, että siitä ei ilmene, että rakennettavan ampumaradan sijaintipaikalla tai -alueella jo on huomiota herättävän kookas rakennelma ja mahdollisesti toimintaa, jotka tulisi hakemuksessa esittää.

Mikäli jo rakennettu laitos kuitenkin olisi osa Vuosangan ampumarataa, jolle ympäristölupaa haetaan, on hakemus katsottava puutteelliseksi siltä osin, että siitä ei käy riittävästi ilmi Kainuun ympäristökeskuksen 4.4.2008 antamassa ympäristöluvan tarvepäätöksessä annettujen tietojen ja asetettujen ehtojen sekä Vuosangan ampumaradan sijaintipaikalla tai -alueella vallitsevan tilanteen ja siellä tehtyjen toimenpiteiden välinen yhteys.

Hakemuksen kohdassa 10 esitetään ampumaradasta, että "maa-ainekset on saatu paikanpäältä pl.n. 1000 kuutiota hiekkaa, joka on ajettu kohteelle Salmisen montusta maalialueelta". Hakemuksesta ei ilmene, mikä on "Salmisen monttu". Luultavasti se on sama kuin Morenia Oy:n Lauttajärvi Sr -niminen maa-ainesten ottopaikka. Toteamuksen perusteella näyttäisi, että rakennettu laitos tai osa siitä on osa Vuosangan ampumarataa.

Hakemuksen kohdassa 6 esitetään, että kohdistuspaikan rakentamiseen olisi maanomistajan lupa (Metsähallitus, Kuhmon hoitoalue). Edelleen esitetään, että Puolustusvoimat saisi rakentaa harjoitusalueen maalialueelle rakennuksia ja teitä Metsähallituksen ja Puolustusministeriön välisen vuokrasopimuksen mukaisesti. Hakemuksen liitteeseen 5 sisältyvät Metsähallituksen ja Puolustusministeriön välinen käyttöoikeussopimus ja samojen sopijaosapuolten välinen Vuosangan harjoitusalueen yleiset sopimusehdot, mutta ei vuokrasopimusta. Vuokrasopimusta ei hakemuksessa esitetä eivätkä sen ehdot ilmene hakemuksesta. Vuosangan ampumarata on yhdistyksen käsityksen mukaan rakennelma, ei rakennus eikä tie. Hakemuksen kohdassa 6 on viittaus "(Metsähallitus, Kuhmon hoitoalue)", minkä merkitys jää yhdistykselle epäselväksi.

Kuulutusasiakirjoihin sisältyvä käyttöoikeussopimuksen kopio viittaa siihen, että sopimus on allekirjoittamaton. Käyttöoikeussopimuksen mukaan "voi puolustusvoimat rakentaa vaara-alueille tuliasema -ym rakenteita erikseen sovittavalla tavalla". Vuosangan ampumaradan sijoittuminen vaara-alueelle ja sen rakentamistavasta erikseen sopiminen eivät ilmene hakemuksesta.

Hakemus on katsottava puutteelliseksi siltä osin, ettei siitä ilmene, että Metsähallitus, Kuhmon hoitoalue, tai mikään muukaan toimivaltainen taho olisi antanut luvan mainitun olemassa olevan laitoksen, kohdistuspaikan tai Vuosangan ampumaradan rakentamiseen.

On katsottava, että hakemuksesta ei ilmene riittäviä tietoja kyseisen kiinteistöllä Vuosangan ampumaradan sijaintipaikalla tai -alueella sijaitsevan laitoksen, sen mahdollisen toiminnan ja sen rakentamiseen käytettävien maa-ainesten haltijoista. Muistutuksen liitteen 1 valokuvat esittävät Morenia Oy:n Lauttajärvi Sr -nimistä maa-ainesten ottopaikkaa 22.8.2008. Yhdistys pitää mahdollisena, että Morenia Oy on muistutuksen liitteen 2 valokuvissa näkyvien laitoksen sijaintipaikalle edellä mainitusta maa-ainesten ottopaikasta kuljetettujen maa-ainesten haltija ja omistaja, mitä ei hakemuksessa tuoda esille. Asia tulee lupaharkinnassa selvittää. Ilmeisesti samoihin maa-aineksiin viitataan hakemuksen kohdassa 10.

Hakemus on katsottava puutteelliseksi siltä osin, ettei siinä tuoda selkeästi esille alueen maankäyttöön ja rakentamiseen liittyviä sopimusehtoja.

3) yleiskuvaus toiminnasta sekä yleisölle tarkoitettu tiivistelmä lupahakemuksessa esitetyistä tiedoista

On katsottava, että hakemus ei sisällä riittävää yleiskuvausta toiminnasta eikä yleisölle tarkoitettua tiivistelmää lupahakemuksessa esitetyistä tiedoista.

Yhdistyksen näkemyksen mukaan yleiskuvaus esitetään kuulutuksessa, mutta ei hakemuksessa.

Mikäli hakemuksen kohdassa 8 esitetyn selostuksen voitaisiin katsoa olevan yleisölle tarkoitettua tiivistelmän, on hakemus katsottava puutteelliseksi sillä perusteella, että selostus on sellaiseksi tiivistelmäksi puutteellinen.

Hakemuksen kohdassa 8 esitetään, että Vuosangan ampumarata on käytössä koko vuoden. Hakemus on katsottava puutteelliseksi siltä osin, että siitä ei ilmene laukausten jakautuminen vuoden päiville eikä vuorokaudenajoille eikä puuttuvien ajoitus-tietojen merkitys. Käytön ajoituksella saattaa olla olennainen vaikutus Vuosangan ampumaradan melualueeseen, ottaen muun muassa huomioon ammuntojen mahdol-linen suorittaminen poikkeaviin aikoihin, ja ampumaradan ympäristön eläimistön elinolosuhteisiin.

Hakemuksen kohdassa 8 ei perustella siinä esitettyä väitettä, että "ampumarata on samanlainen kuin mitä puolustusvoimilla on käytössä koko valtakunnan alueella". Hakemus on katsottava puutteelliseksi siltä osin, että siitä eivät ilmene Vuosangan ampumaradan eivätkä vertailukohteina esitettyjen puolustusvoimien muiden ampu-maratojen rakennetiedot.

4) lupaharkinnan kannalta tarpeelliset tiedot toiminnan tuotannosta, prosesseista, laitteistoista, rakenteista ja niiden sijainnista

On katsottava, että hakemus ei sisällä lupaharkinnan kannalta tarpeellisia tietoja toiminnan tuotannosta, prosesseista, rakenteista ja niiden sijainnista, erityisesti ot-taen huomioon melu, pohja- ja pintavesien pilaantumisvaara, purkuvesistön ja mui-den vaikutusten kohteena olevien vesien pilaantumisherkyys, purkuvesistön ja mui-den vaikutusten kohteena olevien vesien luonnonmukaisuuden vaarantumisherkyys ja niiden eläimistön suojelutarve sekä päästöjen yhteisvaikutus alueen muiden pääs-töjen kanssa. Hakemuksen puutteellisuus niiltä osin ilmenee muistutuksen lukuisista kohdista.

Hakemuksen kohdassa 10 esitetään, että radan takana on "vähintään 6 m korkeat suojavallit", mutta hakemuksesta ei selvästi ilmene, missä ja missä suunnassa on "radan takana". Asialla on merkitystä melun asutuksen suuntaan leviämisen kannal-ta.

Hakemuksen kohdassa 10 esitetään, että radalla on myöhemmin rakennettava am-pumakatoks. Hakemus on katsottava puutteelliseksi siltä osin, että siitä eivät ilmene Vuosangan ampumaradan ampumakatoksen rakenne ja ominaisuudet, erityisesti melun suuntaavuus.

5) tiedot toiminnan sijaintipaikasta ja sen ympäristöolosuhteista

Hakemuksen kohdassa 6 annetaan tietoja kohdistuspaikasta, ei Vuosangan ampu-maradasta. Hakemus on katsottava puutteelliseksi siltä osin, että tiedot toiminnan sijaintipaikasta ja sen ympäristöolosuhteista eivät ilmene tarpeellisella tavalla ha-kemuksen kohdasta 6 eivätkä muualtakaan hakemuksesta.

Hakemus ei sisällä riittäviä tietoja toiminnan ympäristöolosuhteista eikä ympäristön laadusta, kuten puustosta, vesistöistä ja niiden arvosta (muun muassa erittäin ar-vokkaat Lauttajärven lähteet ja mahdollisesti EU:n pienvesirikkain alue Vuosangan ampumaradan välittömässä ympäristössä), puuston pysyvästä poistosta (muun mu-assa YVA:n tarveharkintapäätös 15.6.1999 ja siinä ennakoitua merkittävästi poik-keava toteutunut puuston pysyvän poiston alue), eläimistöä (muun muassa metsä-peura, purotaimen ja jokihelmisimpukka) ja puolustusvoimien muusta toiminnasta ympäristössä ja sen vaikutuksista. Yhdistys viittaa asiassa puuston pysyvän poiston osalta nettisivuillaan julkaisemaansa kanteluun.

Hakemuksen liitteessä 17 D Vuosangan ampumaradan melualueeksi esitetyn alueen sisällä on noin 20 lampea, joista valtaosa sijaitsee ampumasuunnassa, mikä ilmenee hakemuksen liitteestä 24 A, ja tuntematon määrä muita pienvesiä, mutta niihin ei yhdistyksen mukaan hakemuksessa kiinnitetä tarpeellista huomiota.

Hakemuksen kohdassa 6 väitetään, että lyhin etäisyys Vuosangan ampumaradalta asutukseen olisi noin 4,3 km. Väite on katsottava olennaisesti virheelliseksi. Lähimmille useille Härmäjärven rannalla sijaitseville vapaa-ajan asuinpaikoille on Vuosangan ampumaradan sijaintipaikalta matkaa noin 2,7 km. Puukariin, lähimpään asuinrakennukseen, on Vuosangan ampumaradalta matkaa noin 3,2 km. Puukarin kiinteistöraja on lähimmillään vain runsaan 1,5 kilometrin päässä Vuosangan ampumaradasta. Perttilä -nimiseen taloon matkaa on esitetty 4,3 km. Sitä lähempänä Vuosangan ampumarataa sijaitsee noin 12 vapaa-ajan asuntoa Härmäjärven ja Ruuhijärven rannoilla ja noin 5 asuinrakennusta. Etäisyyksiä esitetään muistutuksen liitteessä 3.

Hakemuksen kohdassa 6 esitetään, ettei alueella olisi järviä. Hakemus on katsottava siltä osin virheelliseksi, vaikka hakemuksessa ei määritetäkään, mitä siinä "alueella" tarkoitetaan. Tässä muistutuksessa esitettävien tietojen perusteella on katsottava, että Vuosangan ampumaradan vaikutusalue ulottuu Sutisen-, Härmä-, Lautta-, Jussin- ja Ruuhijärville ja mahdollisesti vesipäästöjen osalta kauemmaksikin. Lähimmät mainituista järvistä sijaitsevat noin 1,5 kilometrin päässä Vuosangan ampumaradasta.

Vain noin 300 metrin päässä Vuosangan ampumaradasta sen länsipuolella on lähin lampi, Särkilampi, johon Vuosangan ampumaradan alueen pintavedet (ehkä osin pohjavedetkin) ilmeisesti valuvat jatkaakseen siitä matkaa purossa Sutisenjärven suuntaan. Vuosangan ampumaradan ampumasuunnassa on hieman yli puolen kilometrin päässä suojavallista 6 pientä lampea, joista lähtien levittäytyy Vuosangan ja mahdollisesti EU:n pienvesirikkain alue. Sen suunnan vedet valuvat Lauttajärven ja Lauttajoen kautta Sutisenjokeen. Lautta- ja Sutisenjoessa elää purotaimen ja tiittävästi elää tai on elänyt jokihelmisimpukka.

Kohdistuspaikka ja Vuosangan ampumarata sijaitsevat alueella, jolta vedet ilmeisesti valuvat Sutisenjärveä kohti. Vedet eivät kuitenkaan voine valua pintavesinä Sutisenjärveen saakka, koska lasku-uomaa ei ilmeisesti ole. Siihen viittaavat korkeuskäyrät hakemuksen liitteessä 24 A. Vedet ilmeisesti imeytyvät noin 500 metrin päässä Särkilammesta lasku-uoman päätepisteenä sijaitsevasta pienestä nimettömästä lammesta maaperään jatkaakseen matkaa ehkä osin Sutisenjärveä kohti pohjaveteenä. Imeytymislammen pinta-ala on vähemmän kuin yksi hehtaari, joten sen luonnonolosuhteiden vaarantaminen olisi vesilain 15a §:n mukaan kielletty. Imeytymisalueen ja Sutisenjärven välinen alue on merkitty hakemuksen liitteessä 6 A pohjavesialueeksi. On katsottava, että Vuosangan ampumaradan sijaintipaikan ympäristön lampien ja muiden pienvesien läheisyys on hakemuksen kannalta selvästi merkittävämpi rajoite kuin olisi järven läheisyys. Hakemus on katsottava puutteelliseksi siltä osin, ettei siinä asiaa huomioida eikä sen merkitystä tuoda esille.

Hakemuksen kohdassa 6 esitetään ampumaradan alueen olevan osin suota ja moreeniharjua. Hakemus on katsottava puutteelliseksi siltä osin, että siinä ei esitetä riittävän tarkasti Vuosangan ampumaradan eikä sen ympäristön maaperää eikä tämän ominaisuuksia.

Hakemuksen kohdassa 6 esitetään ruutuun rastittamalla, että [kyseisessä kohdassa esitettyjen asioiden] tiedot olisi esitetty hakemuksen liitteessä 6 A, jossa kuitenkin

esitetään vain tarkoitukseen liian suurimittakaavainen kartta. Hakemuksen liitteessä 6 A ei ole esitetty etäisyyttä asutukseen eivätkä siitä ilmene kohdassa 6 mainitut lupa- ja sopimusasiat.

6) tiedot toiminnan päästöjen laadusta ja määrästä veteen, ilmaan ja maaperään sekä toiminnan aiheuttamasta melusta ja tärinästä.

On katsottava, että hakemus ei sisällä riittäviä tietoja toiminnan päästöjen laadusta ja määrästä veteen, ilmaan ja maaperään eikä toiminnan aiheuttamasta melusta, ottaen huomioon näiden yhteisvaikutus alueen muun toiminnan päästöjen kanssa ja ottaen erityisesti huomioon yhteisvaikutus melun osalta ihmisiin ja alueen eläimistöön.

Hakemuksen kohdassa 17 A esitetään päästöjen laadusta ja määrästä vesistöön, että päästöt vesistöön olisivat arvioitavissa vähäisiksi. Esitetty määräarvio on katsottava perusteettomaksi ottaen huomioon asiaan liittyvät epävarmuudet ja muualla muistutuksessa esitetyt tiedot vesistövaikutuksista. Määrällisesti vähänkin päästöjä saattaa olla Vuosangan ampumaradan ympäristön kannalta sen erityisten ominaisuuksien takia paljon. Päästöjen laadun osalta ei arviota hakemuksessa esitetä.

Hakemuksen kohdassa 17 C esitetään päästöistä maaperään ja pohjaveteen, että ampumaratojen raskasmetallipäästöistä merkittävin on lyijy ja, että lyijy voi levitä taustapenkassa syvyysuunnassa jonkin verran. Mittaa "jonkin verran" ei hakemuksessa määritellä.

Hakemuksessa ei esitetä arviota vuosittaisten laukausten sisältämän lyijyn yhteismäärästä, mutta kohdassa 17 C annetun luodin lyijymäärän 7 grammaa ja vuosittaisen laukausmäärän 30000 perusteella voidaan maaperään joutuva lyijyn vuosittaiseksi määräksi arvioida suunta-antavasti 210 kilogrammaa. Määrä on katsottava korkeaksi ottaen huomioon tiedot Vuosangan ampumarataa ympäröivän alueen vesistöistä ja eläimistöistä. Määrällisesti vähänkin lyijyä saattaa olla Vuosangan ampumaradan ympäristön kannalta paljon.

Hakemuksen kohdassa 17 D väitetään, että kohdistuspaikka sijoittuisi siten, että laukaisumelu ei kantaudu häiritsevästi ympäristöön. Väitteen todenperäisyyden arviointia vaikeuttaa se, että hakemus ei koske kohdistuspaikkaa, vaan Vuosangan ampumarataa.

Hakemuksen kohdassa 17 D esitetään lisäksi, että [Vuosangan] ampumarata sijaitisi olemassa olevalla maalialueella, kun taas hakemuksen kohdassa 7 esitetään, että kohdistuspaikka rajoittuisi olemassa olevaan maalialueeseen. Hakemuksessa annettujen tietojen perusteella ei ole mahdollista tietää varmasti sijaitseeko Vuosangan ampumarata maalialueella vai ei.

Hakemuksen kohdassa 17 D esitetään, että [Vuosangan ampumaradan] laukaisumelu ei kantautuisi häiritsevästi ympäristöön ja, että melu- ja tärinäarvio perustuisi tykistön ja räjäytysharjoitusten aiheuttamiin päästöihin. Hakemus on katsottava puutteelliseksi siltä osin, että päästötiedon lähde ei siinä esitetä eikä sitä kuinka lähteessä esitettyjen päästötietojen perusteella voitaisiin esitettyyn vaikutusarvioon päätyä. On katsottava, että hakemuksessa esitetty Vuosangan ampumaradan melun ja tykistön päästöjen vertailu ei ylipäänsä ole mielekäs. Tykistön Vuosangan alueella ja ympäristössä aiheuttamiin meluvaikutuksiin voitaisiin vertailu kenties perustaa, mikäli Vuosangan ympäristömeluselvityksen tuloksia voitaisiin pitää riittävän luotettavina, millaisiksi niitä ei yhdistyksen eri yhteyksissä esittämien tietojen perus-

teella voida katsoa. Hakemuksessa jätetään virheellisesti huomioon ottamatta, että Vuosangan ampumarata on merkittävästi lähempänä sitä lähinnä olevaa asutusta kuin tykistön tuliasemat ja maalit ja räjäytysharjoitusalueet. Yhdistys viittaa asiassa Vaasan hallinto-oikeudelle valitusasiassa DNRO 891/08/5132 esitettyihin tietoihin.

7) tiedot syntyvistä jätteistä sekä niiden ominaisuuksista ja määrästä.

On katsottava, että hakemus ei sisällä riittäviä tietoja syntyvistä jätteistä eikä niiden ominaisuuksista ja määrästä, erityisesti ottaen huomioon pohja- ja pintavesien pilaantumisvaaran, purkuvesistön ja muiden vaikutusten kohteena olevien vesien pilaantumisherkkyden, purkuvesistön ja muiden vaikutusten kohteena olevien vesien luonnonmukaisuuden vaarantumisherkkyden ja niiden elämistön suojelutarpeen sekä päästöjen yhteisvaikutuksen alueen muiden vesipäästöjen kanssa.

On katsottava, että hakemuksen kohdassa 20 väitetään perusteettomasti, että jätteen määrä olisi vähäinen. Väitteessä ei selvästikään oteta huomioon, että Vuosangan ampumaradan toiminnan takia syntyviin jätteisiin on sisällytettävä ampumarataa käyttävien henkilöiden tuottamat yhdyskuntajätteet, muun muassa jätevedet.

8) arvio toiminnan eri vaikutuksista ympäristöön

On katsottava, että hakemus ei sisällä riittäviä tietoja Vuosangan ampumaradan toiminnan eri vaikutuksista ympäristöön, erityisesti ottaen huomioon pohja- ja pintavesien pilaantumisvaaran, purkuvesistön ja muiden vaikutusten kohteena olevien vesien pilaantumisherkkyden, purkuvesistön ja muiden vaikutusten kohteena olevien vesien luonnonmukaisuuden vaarantumisherkkyden ja niiden elämistön suojelutarpeen sekä päästöjen yhteisvaikutuksen alueen muiden vesipäästöjen kanssa.

Vaikutukset yleiseen viihtyisyyteen ja ihmisten terveyteen

On katsottava, että hakemuksen kohdassa 24 A esitetään riittämättömiä ja osin virheellisiä tietoja Vuosangan ampumaradan toiminnan vaikutuksista yleiseen viihtyisyyteen ja ihmisten terveyteen.

Kohdassa 24 A esitetään, että raskasmetallipäästöillä ei olisi vaikutusta viihtyisyyteen tai terveyteen. Voidaan ehkä olettaa, ettei toteamuksessa viitata raskasmetallipäästöjen harmittomuuteen yleensä, vaan siinä tuodaan esille, että Vuosangan ampumaradan käytöstä aiheutuu raskasmetallipäästöjä. Niiden määrää ja vaikutusta ei hakemuksessa esitetä. Hakemuksessa ei pois suljeta esimerkiksi mahdollisuutta, että vesipäästöt vaikuttavat alajuoksulla ihmisten terveyteen. Hakemuksessa ei myöskään arvioida Vuosangan ampumaradan päästöjen yhteisvaikutusta muiden Vuosangan toimintojen päästöjen kanssa.

Samassa kohdassa 24 A esitetään aseiden melun impulssimaisuus. Tarvittavaa impulssikorjausta (puolustusvoimien ehdottama korjaus 9 dB) ei kuitenkaan ilmeisesti ole tehty hakemuksen liitteessä 17 D esitettyä kaavamaista melualueita määrittäessä. Mikäli niin on, tulee impulssikorjaus yhdistyksen käsityksen mukaan tehdä, jolloin liitteessä 17 D esitetty melualueen 65 dB (A_{lmax}) -raja siirtyy merkittävästi ulommaksi. Ottaen vielä huomioon Vuosangan ampumaradan ympäristön erityiset olosuhteet, mahdollisten poikkeavina aikoina suoritettavien ammusten vuoksi tehtävä melutason korjaus ja loma-asumiseen käytettävien alueiden matalampi sallitun melutason ohjearvo 60 dB (A_{lmax}) on katsottava, että hakemuksessa esitettyjen tie-

tojen perusteella ei voida pois sulkea sallittujen melutasojen ylittymistä lähimmän asutuksen luona.

Hakemuksen kohdassa 8 esitetään, että Vuosangan ampumaradan laukaussuoraksi olisi arvioitavissa noin 30 000 laukausta vuodessa. On katsottava, että määrä vaikuttaa epäilyttävän vähäiseltä.

Puolustusvoimilla on käytössään noin 50 ampumarataa, joilla ammutaan yhteensä noin 12 miljoonaa laukausta vuodessa, eli rataa kohti keskimäärin noin 250 000 laukausta. Hakemuksessa esitetyn arvion mukaan Vuosangan ampumaradan laukaussuoraksi jää lähes kymmenesosaan puolustusvoimien ampumaratojen keskiarvosta, vaikka Kainuun Prikaati on Suomen suurin joukko-osasto. Keskimääräinen laukaussuoraksi nostaisi Vuosangan ampumaradalla vuosittaisen luotien lyijyn määrän lähes kahteen tonniin arvioitun 210 kilogramman sijasta. Kukin varusmies ampuu palveluksen aikana [ilmeisesti ampumaradoilla] noin 500 rynnäkkökiväärin patruunaa. Vuosangan ampumaradan laukaussuoraksi ampumiseen tarvittaisiin siis vain noin 60 varusmiestä. Kainuun Prikaati kouluttaa vuosittain noin 4000 varusmiestä. Vuosangan ampumaradalla ampuisivat Kainuun Prikaatin varusmiehet enimmillään vain noin 1,5 prosenttia ampumaradoilla ampumistaan laukauksista. Vuosangan ampumarataa käyttäisivät ilmeisesti merkittävässä määrin muutkin kuin varusmiehet, joten toteutuva prosenttiluku jäisi vielä pienemmäksi.

Hakemuksen kohdassa 10 esitetään, että Vuosangan ampumaradalla olisi suojavallit sivuilla ja takana. Suojavallin näköisiä rakenteita on Vuosangan ampumaradan sijaintipaikalla tai -alueella olevassa laitoksessa sen itä-, länsi- ja eteläreunoilla. Mikäli rakenteiden on tarkoitus toimia Vuosangan ampumaradan suojavalleina, on todennäköistä, että ne vaimentavat mainittuihin ilmansuuntiin leviävää melua. Hakemuksesta ei ilmene, että valleja tulisi olemaan Härmäjärven ja Ruuhijärven suunnissa, joissa asutus on lähimpänä. On todennäköistä, että niihin suuntiin suojavallit vaimentamisen sijaan voimistavat melua heijastumien takia, mitä seikkaa ei hakemuksessa tuoda esille.

Hakemuksen kohdassa 14 esitetty väite, että voidaan yleisesti todeta, etteivät ampumaratojen raskasmetallit ole akuutti ympäristö- tai terveysriski, on katsottava perusteettomaksi.

Hakemuksen kohdassa 24 A esitetään, että puolustusvoimien alueet olisivat yleensä suljettuja eikä ulkopuolisilla olisi pääsyä ampumaradoille ja, että siten altistuminen lyijylle ja muille raskasmetalleille ei olisi todennäköistä. Puolustusvoimat on ehdottanut useissa yhteyksissä, että Ylä-Vieksin ja Härmäkylän metsästysseurojen yhteinen ampumarata Tulikankaalla voitaisiin sulkea sillä perusteella, että paikallisilla ammunnan harrastajilla ja metsästäjillä olisi mahdollisuus käyttää Vuosangan ampumarataa. On katsottava, että toteamus ulkopuolisten pääsyn estämisestä ampumaradoille on Vuosangan ampumaradan tapauksessa perusteeton.

Vaikutukset luontoon ja luonnonsuojeluarvoihin sekä rakennettuun ympäristöön

Hakemuksen kohdassa 24 B esitetään, että vaikutukset luontoarvoihin voitaisiin katsoa vähäisiksi sillä perusteella, että muutokset alueen vakiintuneeseen toimintaan olisivat vähäiset. Väite on katsottava perusteettomaksi.

Hakemus on katsottava puutteelliseksi siltä osin, että vaikutuksia ympäristöarvoihin ei siinä käsitellä.

Vuosangan ampumaradan vaikutuksia luontoarvoihin ei voida katsoa vähäisiksi sillä perusteella, että sen aiheuttamat muutokset alueen vakiintuneeseen toimintaan olisivat vähäiset. Väite saattaisi pitää paikkansa, mikäli Vuosangan ampumaradan vaikutukset peittyisivät lähes kokonaan muiden vaikutusten alle eikä ampumarata aiheuttaisi edes pistemäistä merkittävää lisävaikutusta. Melun osalta peittyminen voisi toteutua vain, mikäli ampumarataa käytettäisiin ainoastaan raskaiden aseiden amuntojen aikana. Väite voisi myös pitää paikkansa, mikäli alueen muun toiminnan vaikutuksesta olisivat Vuosangan alueen luontoarvot jo peruuttamattomasti tuhoutumassa. Niin ei voine olla sillä perusteella, että Vuosangan ampuma- ja harjoitusalueen raskaaseen ampumatoimintaan ei ole katsottu tarvittavan ympäristölupaa. Myös voisi väite pitää paikkansa, mikäli Vuosangan ampumaradan ja muun ampumatoiminnan vaikutukset kumoaisivat toisiaan, mikä ei ole luultavaa.

On katsottava, että muutos "alueen vakiintuneeseen toimintaan" ei ole vähäinen, vaan merkittävä ja se lisää riskejä merkittävästi. Esimerkiksi, hakemuksesta ilmenee, että Vuosangan ampumarata rakennetaan paikkaan, joka on metsäaluetta ja jolta pintavedet valuvat lasku-uomattomaan pieneen lampeen, johon ei raskasmetallipäästöjä ole aikaisemmin todennäköisesti kulkeutunut.

Toiseksi, lisääntyviä riskejä huomattavasti merkittävämpää on asiassa yhdistyksen mielestä se, että tähänastiset tiedot Vuosangan alueen toiminnan päästöistä ja vaikutuksista ovat olleet joko olennaisen puutteellisia (esimerkiksi kiväärikaliperisten aseiden tähänastinen luotien lyijyn määrä ja vaikutukset sekä tammukan ja mahdollisesti jokihelmisimpukan esiintyminen alueella) tai olennaisen virheellisiä (esimerkiksi Vuosangan ympäristömeluselvityksen tulosten epäluotettavuus ja ampuminen raskailla aseilla Vuosangan ampuma- ja harjoitusalueen maalialueen vesistöihin). Muutos yhteisvaikutuksessa, ottaen huomioon Vuosangan ampumaradan aiheuttamat vaikutukset sekä aikaisemmissa selvityksissä tehtyjen virheiden korjausten ja uusien tietojen perusteella arvioitava vaikutus, on katsottava merkittäväksi.

Vaikutukset vesistöön ja sen käyttöön

On katsottava, että hakemuksen kohdassa 24 C esitetty väite ympäristövaikutusten vähäisyydestä on virheellinen. Yhdistyksen perusteluita koskien Vuosangan ampumaradan vaikutuksia vesistöön ja sen käyttöön esitetään lukuisissa muistutuksen kohdissa.

Ilmaan joutuvien päästöjen vaikutukset

Hakemuksesta ei ilmene, että ilmaan joutuvien, hakemuksessa vähäisiksi väitettyjen päästöjen vaikutusta korostaa Vuosangan ampumarataa ympäröivien alueiden pohja- ja pintavesien pilaantumisherkyys, purkuvesistön ja muiden vaikutusten kohteena olevien vesien pilaantumisherkyys, purkuvesistön ja muiden vaikutusten kohteena olevien vesien luonnonmukaisuuden vaarantumisherkyys ja niiden elämistön suojelutarve sekä päästöjen yhteisvaikutus alueen muiden päästöjen kanssa. Hakemus on katsottava siltä osin puutteelliseksi.

Hakemuksen kohdassa 17 B esitetään, että vuonna 2005 valmistuneen selvityksen mukaan ampumapaikalla voi olla ilmassa hetkellisesti lyijypölyä. Riskiarvio esitetään vain ampujien kannalta. Lyijypölyn ja muun aiheutuvan pölyn vaikutusta ympäristön luonnon kannalta ei esitetä. Hakemus on katsottava siltä osin puutteelliseksi.

Vaikutukset maaperään ja pohjaveteen

Pöyry Oy:n tekemässä puolustusvoimien Pohjankankaan ampuma- ja harjoitusalueen hydrogeologisia olosuhteita ja pohjavesiriskejä käsittelevässä selvityksessä sivulla 22 esitetään vesistö päästöjen osalta, että ”pilaantumisherkkyyteen vaikuttavat oleellisesti haitallisten aineiden ominaisuudet ... sekä maaperän laatu, rakenne ja kerrospaksuudet sekä muut pohjavesiolosuhteet”. On huomioitava, että Vuosangan alue poikkeaa maaperän laadun sekä pinta- ja pohjavesiolosuhteiden osalta olennaisesti Pohjankankaan ampuma-alueesta ja mahdollisesti hakemuksessa viitattujen muidenkin selvitysten kohteista. Selvityksistä ei näin ollen voida selvästikään tehdä niin suoria johtopäätöksiä Vuosangan pinta- ja pohjavesiin mahdollisesti kohdistuvien pilaantumisvaikutusten vähäisyydestä kuin hakemuksessa tehdään.

Hakemus ei sisällä yhdistyksen mielestä uskottavaa tietoa toiminnan suunnitellusta aloitusajankohdasta. Siitä ei ilmene, että tässä muistutuksessa esitetyt aloitusajan kohtaan todennäköisesti vaikuttavat asiat olisi hakemuksessa otettu tarpeellisella tavalla huomioon.

10) selvitys toiminnan sijaintipaikan rajanaapureista sekä muista mahdollisista asianosaisista, joita toiminta ja sen vaikutukset erityisesti saattavat koskea

On katsottava, että hakemus ei sisällä riittävää selvitystä toiminnan sijaintipaikan rajanaapureista sekä muista mahdollisista asianosaisista, joita toiminta ja sen vaikutukset erityisesti saattavat koskea.

Hakemuksessa jätetään esittämättä käytetyn hakemuskaavakkeen mukainen luettelo osoitetietoineen rajanaapureista sekä muista mahdollisista asianosaisista, joita toiminta ja sen vaikutukset erityisesti saattavat koskea.

Hakemuksesta ei ilmene, että siinä otettaisiin melun osalta huomioon Vuosangan ampumaradan, sen ympäristön sekä sen ja sitä lähimpänä sijaitsevan asutuksen välisen alueen ja maaston erityiset ominaisuudet (muun muassa suojavallien heijastavuus, soiden ja muun maaston vähäpuustoisuus ja alavuus, järvien avoimuus ja maaperän kovuus ajoittain), jotka edesauttavat tai saattavat edesauttaa melun leviämistä asutuksen suuntaan tai muuten ympäristölle haitallisesti.

Hakemuksesta ei ilmene, että sen liitteessä 24 A, 17 D, 24F esitetty 65 dB (A_{lmax}) -melualue perustuisi Vuosangan ampumaradan ja sen ympäristön erityisiin ominaisuuksiin, käytettäviin aseisiin ja eri syistä vaadittaviin melutason korjauksiin.

Ampumaratatyöryhmän mietinnössä on enimmäismelualuekaavion soveltamisesta esitetty sivulla 28: ”Meluntorjunnassa on tarkoituksenmukaista aloittaa melualueen arviointi käyttäen karkeita, karttapohjalle asetettavia malleja, joissa otetaan huomioon vain melun geometrinen vaimeneminen.” ja että ”Tällaisten mallien avulla voidaan karkeasti arvioida tarve tehdä tarkempia selvityksiä. Mallien käyttöä voidaan myös perustella ympäristönsuojelulakiin sisältyvällä varovaisuus- ja huolellisuusperiaatteella.”

Hakemuksen liitteessä 24 A esitetään karttapohjalla mietinnön sivulla 28 ja mietinnön liitteen 3 sivulla 90 kaaviokuvana esitetty karkea malli, jolla voidaan mietinnön mukaan vasta aloittaa melualueen arviointi. On katsottava, että Vuosangan ampumaradan melualue ei ilmene hakemuksesta.

Mietinnön sivulla 28 esitetyn kaaviokuvan kuvatekstissä esitetään: "Kaaviokuva rynnäkkökiväärin 65 dB (A_Imax) enimmäismelualueesta, jossa on otettu huomioon vain geometrinen etäisyysvaimeneminen tasaisella pehmeässä avomaastossa. Kaaviokuvaa voidaan käyttää yksittäisen radan melun tarkasteluun vain suuntaantavana tiedonlähteenä. Kuvan perusteella 60 dB:n enimmäismelualue saadaan kertomalla 65 dB:n etäisyydet [luvulla] 1,8".

Edelleen mietinnön sivulla 29 esitetään: "Jos edellä oleva yksinkertainen tarkastelu ei riitä, on melun leviäminen arvioitava laskentamallilla ja mittauksilla. Näistä ja toiminnan muista tiedoista kootaan ympäristömeluselvitys." Epävarmuuksien ja tehtävien melutasokorjausten vuoksi on katsottava, että edellä mainittu yksinkertainen tarkastelu ei riitä, vaan on tehtävä ympäristömeluselvitys. Hakemuksen liitteessä 17 D esitettyä 65 dB (A_Imax) -melualuetta tulee olennaisesti korjata sovellettaessa sitä Vuosangan ampumarataan.

Hakemus on katsottava puutteelliseksi siltä osin, että siinä ei eritellä ampumaradalla käytettäviä kiväärejä eikä muita aseita eikä esitetä niiden laukausten meluisuutta rynnäkkökiväärin laukauksen meluun verrattuna.

Hakemus on katsottava puutteelliseksi siltä osin, että siitä eivät Vuosangan ampumaradan rakenne ja rakennelmat selviä riittävästi, jotta voitaisiin arvioida niiden vaikutusta melun leviämiseen. Mikäli Vuosangan ampumaradan sijaintialueella olevan laitoksen vallit ovat Vuosangan ampumaradan vallit, tai osa niistä, on ne huomioon ottaen katsottava, että Vuosangan ampumaradan melualue, erityisesti lähimmän asutuksen suuntaan, poikkeaa merkittävästi mainitussa kaaviokuvassa esitetystä melualueesta esimerkiksi heijastumien vuoksi.

Hakemus on katsottava virheelliseksi siltä osin, että siinä ei oteta huomioon, että Vuosangan ampumarataa lähinnä sijaitsevia asuinpaikkoja käytetään lomaa-asumiseen. Niihin tulee soveltaa hakemuksessa viitatus 65 dB (A_Imax) -melutason sijaan tasoa 60 dB (A_Imax). Jo se yksin siirtää melualueen rajan 1,8 kertaa liitteessä 17 D esitettyä rajaa ulommaksi. "

Edelleen yhdistys huomauttaa, että hakemuksessa on puutteita annetuissa ampumaradan toimintaa koskevissa tiedoissa myös ympäristönsuojeluasetuksen 9 §:n 2 momentin perusteella. Muistutuksessa kyseiset puuttuvat tiedot on yksilöity mm. seuraavasti:

"4) arvio toimintaan liittyvistä riskeistä, onnettomuuksien estämiseksi suunnitelluista toimista sekä toimista häiriötilanteissa

On katsottava, että hakemus ei sisällä riittävää arviota toimintaan liittyvistä riskeistä, erityisesti ottaen huomioon pohja- ja pintavesien pilaantumisvaaran, purkuvesistön ja muiden vaikutusten kohteena olevien vesien pilaantumisriskyyden, purkuvesistön ja muiden vaikutusten kohteena olevien vesien luonnonmukaisuuden vaarantumisriskyyden ja niiden eläimistön suojelutarpeen sekä päästöjen yhteisvaikutuksen alueen muiden vesipäästöjen kanssa.

Hakemuksen kohdassa 14 esitetään, että yleisesti voitaisiin todeta, että ampumara-tojen raskasmetallit eivät ole akuutti ympäristö- tai terveysriski. Mikäli jokin asia ei aiheuta akuuttia ympäristö- tai terveysriskiä, on katsottava, että se saattaa silti aiheuttaa merkittävän riskin ajan kuluessa. Riskiä arvioitaessa tulee noudattaa YSL:n huolellisuus- ja varovaisuusperiaatetta.

Samassa hakemuksen kohdassa 14 esitetään, että ampumaratojen raskasmetallien aiheuttamaa haittaa arvioidaan tarvittaessa seurantaohjelman ja riskiarvioinnin perusteella. Hakemus on katsottava puutteelliseksi siltä osin, että siinä ei esitetä Vuosangan ampumaradan seurantaohjelmaa ja riskiarviointia eikä näiden laatijaa ja tekijää ja, että siitä ei ilmene, mitä hakemuksessa tarkoitetaan tarpeella, joka laukaisisi niiden käyttöönoton.

6) arvio parhaan käyttökelpoisen tekniikan soveltamisesta suunnitellussa toiminnassa

On katsottava, että hakemus ei sisällä riittävää arviota parhaan käyttökelpoisen tekniikan (BAT) soveltamisesta asiassa.

Vuosangan ampumaradan rakentamisessa ja toiminnassa tulisi käyttää mahdollisimman tehokkaita ja kehittyneitä, teknisesti ja taloudellisesti toteuttamiskelpoisia tuotanto- ja puhdistusmenetelmiä ja toiminnan suunnittelu-, rakentamis-, ylläpito- sekä käyttötapoja, joilla voidaan ehkäistä toiminnan aiheuttama ympäristön pilaantuminen tai tehokkaimmin vähentää sitä. Hakemuksesta ei ilmene muun muassa, että käytetty tekniikka olisi paras käyttökelpoinen estämään raskasmetallipäästöjen pääsyn vesistöön ja pohjaveteen ja melun leviämisen lähimmän asutuksen suuntaan. Ampumaratatyöryhmän mietinnössä esitetään lukuisia uusia ja vaihtoehtoisia tekniikoita. Hakemus on katsottava puutteelliseksi siltä osin, että arvioita niiden BAT-soveltuvuudesta ei hakemuksessa esitetä.

7) selvitys päästöjen vähentämistä ja puhdistamista koskevista toimista

Hakemus on katsottava puutteelliseksi siltä osin, ettei siinä esitetä riittävää selvitystä päästöjen vähentämistä ja puhdistamista koskevista toimista. Hakemuksen kohdan 18 otsikon mukaan selvitys voidaan antaa yhdistettynä hakemuksen kohdassa 17 A-D. Niissä ei anneta selvitystä päästöjen vähentämistä koskevista toimista, joten hakemus on siltäkin osin katsottava puutteelliseksi.

Hakemus on katsottava puutteelliseksi siltä osin, että siitä ei käy tarpeellisella tavalla ilmi, kuinka hakija tulisi toteuttamaan direktiivissä 96/61/EY tarkoitettun ympäristön pilaaja maksaa -periaatteen.

11) selvitys mahdollisesta ympäristöasioiden hallintajärjestelmästä

Hakemuksen kohdassa 16 esitetään, että käytössä ei ole ympäristöasioiden hallintajärjestelmiä.

Asiaankuuluvan hallintajärjestelmän käyttöön ottaminen Vuosangan ampuma- ja harjoitusalueen toiminnalle yleensä ja Vuosangan ampumaradalle erityisesti on katsottava välttämättömäksi ottaen huomioon, että Vuosangan ampuma- ja harjoitusalueen ja Vuosangan ampumaradan toiminnassa tulee erityisesti huomioida meluvaikutukset ja niihin liittyvät merkittävät epävarmuudet, pohja- ja pintavesien pilaantumisvaara, purkuvesistön ja muiden vaikutusten kohteena olevien vesien pilaantumisherkkyys, purkuvesistön ja muiden vaikutusten kohteena olevien vesien luonnonmukaisuuden vaarantumisherkkyys ja niiden elämistön suojelutarve, päästöjen yhteisvaikutus alueen muiden päästöjen kanssa sekä ylipäänsä tavanomaista laajempi vaikutusten esiintymisalue.

12) tiedot toiminnan käyttötarkkailusta ja valvonnasta, ympäristöön kohdistuvien päästöjen ja niiden vaikutusten tarkkailusta sekä käytettävistä mittausten menetelmistä ja -laitteista, laskentamenetelmistä ja niiden laadunvarmistuksesta

On katsottava, että hakemus ei sisällä tarpeellisia tietoja toiminnan käyttötarkkailusta ja valvonnasta, ympäristöön kohdistuvien päästöjen ja niiden vaikutusten tarkkailusta eikä käytettävistä mittausten menetelmistä ja -laitteista, laskentamenetelmistä ja niiden laadunvarmistuksesta, erityisesti ottaen huomioon pohja- ja pintavesien pilaantumisvaaran, purkuvesistön ja muiden vaikutusten kohteena olevien vesien pilaantumisherkkyden, purkuvesistön ja muiden vaikutusten kohteena olevien vesien luonnonmukaisuuden vaarantumisherkkyden ja niiden elämistön suojelutarpeen sekä päästöjen yhteisvaikutuksen alueen muiden vesipäästöjen kanssa.

Hakemuksen kohdassa 25 esitetään, että toiminnan ja vaikutusten tarkkailu, koskien muun muassa melu- ja lyijypäästöjä, ja raportointi tapahtuisi seuraamalla ja dokumentoimalla laukausten määrää ja, että laukausten määrän perusteella arvioitaisiin lisäksi se, onko tarvetta vaikutustarkkailuun ja, että mittaukset, testaukset, selvitykset ja tutkimukset tehtäisiin tarpeen vaatiessa YSL 108 §:n mukaisesti. Hakemus on katsottava puutteelliseksi siltä osin, että siitä ei ilmene hakijan käsitystä siitä, mitkä laukausten määrät laukaisevat vaikutustarkkailuun tai muihin toimenpiteisiin ryhtymisen ja minkä kynnyksen ylittyminen edellyttää mittausten, testausten, selvitysten ja tutkimusten tekemisen YSL 108 §:n mukaisesti.

Hakemus on katsottava puutteelliseksi siltä osin, että siinä ei esitetä selvitystä Vuosangan ampuma- ja harjoitusalueen muun ampumatoiminnan lyijyn ja muiden raskasmetallien päästöistä, mikä on yhteisvaikutusten selvittämiseksi tarpeen. Yhdistyksen tiedossa ei ole, että riittävää selvitystä olisi annettu muussakaan puolustusvoimien ympäristöhallinnolle jo toimittamassa asiakirjassa."

Edelleen Ylä-Vieksin kyläyhdistys ry katsoo, että hakemus on puutteellinen myös ympäristönsuojeluasetuksen 10 §:ssä esitettyjen liitteiden puuttumisen vuoksi, jonka kyläyhdistys esittää muistutuksessa mm. seuraavasti:

"2) ajan tasalla oleva mittakaavaltaan riittävän tarkka kartta, josta ilmenee toiminnan sijainti, mahdolliset päästölähteet aiheuttavat kohteet sekä toiminnan haitallisten vaikutusten arvioimiseksi olennaiset kohteet ja asianosaisten kiinteistöt

Hakemuksen kohdassa 27 esitetään, että hakemukseen olisi liitetty riittävän tarkka kartta ja ajan tasalla oleva peruskartta toiminnan sijoittumisesta tai muu kartta, josta ilmenisi toiminnan sijainti, mahdolliset päästölähteet sekä toiminnan haitallisten vaikutusten arvioimiseksi olennaiset kohteet ja asianosaisten kiinteistöt.

On katsottava, että hakemus ei sisällä ajan tasalla olevaa mittakaavaltaan riittävän tarkkaa karttaa, josta ilmenisi toiminnan sijainti riittävän tarkasti, mahdolliset päästölähteet aiheuttavat kohteet sekä toiminnan haitallisten vaikutusten arvioimiseksi olennaiset kohteet ja asianosaisten kiinteistöt. On selvää, että hakemukseen liitettävistä kartoista tulee ilmetä muun muassa alueen pienimmätkin vesistöt, pintavesien valumasuunnat erityisesti vedenjakajalla olevan Vuosangan ampumaradan sijaintipaikalla ja -alueella ja lähimpien naapureiden kiinteistöt ja sijainnit. Karttojen tulee olla lisäksi ajantasaisia, mitä liitetyt kartat eivät osittain ole. Yhdistys viittaa asiassa muistutuksen lukuisissa kohdissa mainituista seikoista esitettyihin tietoihin.

3) asemapiirros, josta ilmenee rakenteiden ja ympäristön kannalta tärkeimpien prosessien ja päästökohtien sijainti

Hakemuksen kohdassa 27 esitetään virheellisesti, että hakemukseen olisi liitetty asemapiirros, josta ilmenee rakenteiden ja ympäristön kannalta tärkeimpien prosessien ja päästökohtien sijainti.

Hakemus ei sisällä Vuosangan ampumaradan asemapiirrosta. Sen puuttuminen on vaikeuttanut muistutuksen tekemistä ja on saattanut johtaa asioiden jäämiseen siinä huomioon ottamatta.

4) prosessikaavio, josta ilmenee olennaiset päästölähteet

Hakemus ei sisällä prosessikaaviota, josta ilmenee olennaiset päästölähteet. Vuosangan ampumarata on vedenjakaja-alueella, jolla vähäisetkin muutokset päästölähteiden sijainnissa saattavat vaikuttaa merkittävästi. On katsottava, että prosessikaavion liittämättä jättäminen on hakemuksen puute.

6) ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetussa laissa (468/1994) tarkoitettu arviointiselostus, yhteysviranomaisen lausunto sekä luonnonsuojelulain (1096/1996) 65 §:n mukainen arviointi

On katsottava, että hakemus koskee hanketta, johon YVA soveltuu. Vuosangan ampumaradan vaikutuksia arvioitaessa tulee ottaa huomioon asiaankuuluvien muiden hankkeiden vaikutukset, jo toteutuneet ja vielä toteutuvat, kumulatiivisesti ja synergisesti. Yhdistys viittaa asiassa Vaasan hallinto-oikeudelle tekemäänsä valitukseen (DNRO 891/08/5132), jossa yhdistys on vaatinut arviointia tehtäväksi nykyisen toiminnan, ns. Vuosangan laajennushankkeen, muiden Kainuun 1. vaihemaakuntakaavan ratkaisuvaihtoehtojen tai/ja Vuosangan alueen useissa hankkeissa toteutuvan puuston pysyvän poiston vuoksi. Hakemukseen tulee liittää mainitun lain mukainen arviointiselostus ja yhteysviranomaisen lausunto ennen päätöksentekoa (YSL 35 §).

YVA -asetuksen hankeluettelossa tarkoitettua puuston pysyvää poistoa edellyttäviä hankkeita ovat Vuosangan alueella Vuosangan ampumaradan lisäksi esimerkiksi ampumaradan lähistölle Keljon alueelle suunnitteilla oleva helikopterien laskeutumisalue ja mahdollisesti metsätalousalueeksi ennallistetun Morenia Oy:n Lauttajärvi Sr -nimisen maa-ainesten ottopaikan uudelleen avaaminen. Helikopterien laskeutumisalueita koskevat samat YVA -asetuksen hankeluettelon kohdan 2) f) ja metsälain mukaiset velvoitteet kuin Vuosangan ampumarataa ja niitä koskee lisäksi ympäristöluvan hakuvelvoite.

Muistutuksessa esitettyjen tietojen perusteella on katsottava, että Vuosangan ampumarata -hankkeeseen soveltuu YVA-lain 4 §:n mukainen arviointimenettely sekä yksittäistapauksessa että YVA -asetuksen hankeluettelon kohdan 2) f) perusteella riippumatta siitä, tulkitaanko hanke uudeksi vai jo toteutetun hankkeen muutokseksi.

Hakemus on katsottava puutteelliseksi siltä osin, että siinä ei esitetä Vuosangan ampumarata-alueen ja muiden Vuosangan alueella toteutettujen ja toteutettavien maankäyttömuodon muutoksen sisältävien hankkeiden edellyttämän puuston pysyvän poiston pinta-aloja. Ne olisivat ilmeisen olennaisia hakemuksen kannalta.

Hakemus on katsottava puutteelliseksi siltä osin, että siinä ei esitetä, että Vuosangan ampumaratahanke edellyttää YVA -lain mukaista ympäristövaikutusten arviointia ja siltä osin, että siihen ei ole liitetty ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain mukaista arviointiselostusta eikä yhteysviranomaisen lausuntoa.

Hakemus on katsottava puutteelliseksi siltä osin, että siihen ei ole liitetty luonnon-suojelulain 65 §:ssä tarkoitettua arviointia.

Hakemus on katsottava puutteelliseksi siltä osin, että siinä ei esitetä, että Vuosangan ampumaratahanke tulisi sisällyttää Kainuun 1. vaihemaakuntakaavan yhteydessä tehtävään MRL:n mukaiseen ympäristövaikutusten arviointiin. Tosin on selvää, että mikäli sisällyttäminen tehtäisiin, jouduttaisiin toteamaan MRL:n mukaisen arvioinnin olevan Vuosangan ampumaradan ja muiden arvioitavien Vuosangan toimintojen osalta riittämätön.

Kainuun 1. vaihemaakuntakaavan valmisteluun liittyvän ”Lähtökohdat ja tavoitteet” -asiakirjan mukaan on puolustusvoimat määritellyt Vuosangan ampuma- ja harjoitusalueelle tavoitetilaksi vuodelle 2016 mm. seuraavaa: ”Alueella on oltava edellytykset helikopteritoiminnalle. Keljon alueella on oltava parin taktinen laskeutumispaiikka ja harjoitusalueella lisäksi tilapäisiä laskeutumispaiikkoja.”

Vuosangan ampumaradan alue on metsätalousmaata. Vuosangan ampumaradan alueen ampumaratakäyttöön ottaminen sisältää sellaisen toimenpiteen, johon vaaditaan viranomaisen lupa, tässä tapauksessa muun muassa ympäristölupa. Alueeseen tulee soveltaa metsälain säännöksiä siihen saakka, kunnes luvan myöntämistä koskeva päätös on saanut lainvoiman tai kunnes lupaviranomainen on toimivaltansa rajoissa antanut suostumuksensa tällaiselle toimenpiteelle (Metsälaki 3 § 2 momentti). On katsottava, että viranomaisen lupa alueen ampumaratakäyttöön ottamiseen vaaditaan myös YVA -asetuksen hankeluettelon kohdan 2) f) perusteella. Alueen ampumaratakäyttöön ottaminen saattaa edellyttää myös vesilain mukaista poikkeuslupaa. Vuosangan ampumaradan pystyttämiseen ja sijoittamiseen tarvitaan toimenpidelupa sillä perusteella, että ampumarata on sellainen rakennelma tai laitos, jota ei voida pitää rakennuksena ja toimenpiteellä on vaikutusta luonnonoloihin ja ympäröivän alueen maankäyttöön (MRL 128 §). Lisäksi on katsottava, että Lauttajärvi Sr -maainesten ottopaikan uudelleen avaaminen on toimenpide, joka sisältyy Vuosangan ampumaradan alueen ampumaratakäyttöön ottamiseen ja edellyttää viranomaisen lupaa.

Hakemus on katsottava puutteelliseksi siltä osin, että siinä ei oteta huomioon, että Vuosangan ampumaradan alue on metsälain alaista metsätalousmaata. ”

Lisäksi kyläyhdistys katsoo, että hakemuksesta puuttuivat myös ympäristönsuojeluasetuksen 11 §:n 1 momentissa kahdeksassa kohdassa edellytetyt seuraavat lisätiedot vesipäästöjen vuoksi: 1) purkuvesistön yleiskuvaus ja tiedot virtaamista, veden laadusta, kalastosta sekä kalastuksesta; 2) tiedot vesistön käytöstä; 3) selvitys toiminnan vaikutuksesta vesien laatuun, kalastoon ja muihin vesieliöihin; 4) selvitys päästöjen vaikutuksista vesistön käyttöön; 5) selvitys vahinkojen ehkäisemiseksi tai vähentämiseksi tarvittavista toimenpiteistä; 6) arvio mahdollisuuksista estää vesistön pilaantumisesta aiheutuva korvattava vahinko; 7) korvauskysymysten ratkaisemiseksi tarpeelliset kiinteistötiedot; 8) arvio päästöjen aiheuttamista vahingoista sekä ehdotus niiden korvaamisesta kiinteistöjen omistajille, haltijoille tai muille vahingonkärsijöille.

Hakemuksen kohdasta 26 A ilmenee, että arviota vesistöön kohdistuvista vahingoista ei ole tehty. Hakemus on siltä osin katsottava puutteelliseksi.

Hakemuksen kohdassa 26 B esitetään toimenpiteeksi vesistöön kohdistuvien vahinkojen ehkäisemiseksi suojavallitusten rakentamista estämään luotien lentämistä vesistöön. Toimenpide on katsottava riittämättömäksi ottaen huomioon alueen vesien läheisyys, runsaus ja erityisyys, ympäristön eläimistön erityisyys, mahdollinen suo-

javallitusten yli ampuminen sekä päästöjen kulkeutuminen ilman, veden ja pohja-veden mukana. "

Kyläyhdistys katsoo, että hakemuksessa on sisältöpuutteita myös muiden säädösten perusteella seuraavasti:

"Vuosangan ampumarata -hanke on osa laajaa päätöskokonaisuutta. Hakemus on katsottava puutteelliseksi siltä osin, että siinä ei oteta tarvittavalla tavalla huomioon EU:n kestävän kehityksen strategian periaatetta, jonka mukaan kaikkien politiikkojen taloudellisia, sosiaalisia ja ympäristövaikutuksia tulisi tarkastella koordinoitusti, ja niiden vaikutukset olisi otettava huomioon päätöksenteossa.

Vuosangan ampumaradan suunnittelu on katsottava osaksi valtioneuvoston 21.12.2006 periaatepäätöksenä hyväksymän "Suomen luonnon monimuotoisuuden suojelun ja kestävän käytön strategian ja toimintaohjelman 2006-2016" mukaista kokonaisvaltaista maankäytön suunnittelua. Vuosangan ampumaradan rakentaminen ja käyttöönotto olisivat vastoin strategian mukaisia tavoitteita Suomen luonnon monimuotoisuuden köyhtymisen pysäyttämiseksi vuoteen 2010 mennessä ja luonnon tilan suotuisan kehityksen vakiinnuttamiseksi pitkällä aikavälillä. Hakemus on katsottava puutteelliseksi siltä osin, että strategiaa ei ole siinä otettu huomioon eikä, että siinä olisi käytetty strategiassa edellytetyksi tarvittavaa luovuutta parhaan ratkaisun löytämiseksi.

Hakemus on katsottava puutteelliseksi siltä osin, että siinä ei oteta huomioon Vuosangan ampumarata -hankkeeseen erikseenkin, mutta siihen erityisesti Vuosangan ampuma- ja harjoitusalueen toimintojen yhteisvaikutuksen vuoksi soveltuvia Bernin yleissopimuksen mukaisia Suomen velvoitteita.

Hakemus on katsottava puutteelliseksi siltä osin, että siinä ei oteta huomioon biodiversiteettisopimusta ja, että siinä ei kiinnitetä tarpeellista huomiota biologisen monimuotoisuuden suojelemiseen eikä sen osien kestävään käyttöön koskien erityisesti metsäpeuran, raakun ja Vuosangan pienvesi- ja ekosysteemin suojelutarpeita.

Hakemus on katsottava puutteelliseksi siltä osin, että siinä ei oteta huomioon 23.11.2006 hyväksyttyä valtioneuvoston periaatepäätöstä "Vesiensuojelun suuntaaviivat vuoteen 2015" siltä osin kuin suuntaviivojen ehdotuksilla tähdätään erityisen uhattujen pienvesien (kuten lähteet, purot, norot ja pienet lammet) suojeluarvojen säilyttämiseen ja parantamiseen. "

Ylä-Vieksin kyläyhdistys ry huomauttaa muistutuksessa, että hakemus on puutteellinen myös sen vuoksi, että siinä ei oteta tarpeellisella tavalla huomioon ympäristönsuojelulain huolellisuus- ja varovaisuusperiaatetta erityisesti Vuosangan ampumaradan ympäristön eläimistön ja luontotyyppien osalta seuraavasti:

"Hakemus on katsottava puutteelliseksi siltä osin, että siinä ei oteta tarpeellisella tavalla huomioon Vuosangan ampumaradan vaikutusta, ei erikseen eikä yhdessä muiden vaikutusten kanssa, Suomen erityisvastuulla olevan metsäpeuran Kainuun osakantaan, joka on vuodesta 2001 lähtien voimakkaasti ja edelleen jatkuvasti taantunut Kuhmossa ja laajemmin Kainuussa. Vuosangan ampumaradan sijainti maali-alueen pohjoisreunalla saattaa olla pahin mahdollinen metsäpeuran kannalta. Vuosangan ampumaradan alue yhdessä maali-alueen kanssa ja niiden molempien melu-alueet katkaisevat metsäpeuran tärkeän vaellusreitit. Vuosangan ampumaradan alue on metsäpeuran lisääntymisalueella. Vuosangan ampumarataa käytetään mahdollisesti ainakin osin muulloin kuin raskaiden aseiden ammuntojen aikana. Metsä-

peuraan kohdistuva kokonaishäirintä, määrällisesti ja erityisesti ajallisesti, lisäntyisi ampumaradan vaikutuksesta todennäköisesti olennaisesti.

Hakemus on katsottava puutteelliseksi siltä osin, että siinä ei oteta huomioon tarpeellisella tavalla sitä, että metsäpeuran Kainuun osakannan taantumisen syitä ei riittävästi tunneta ja, että Vuosangan ampumaradan ja alueen muiden toimintojen vaikutuksia asiaan ei ole selvitetty.

Hakemus on katsottava puutteelliseksi siltä osin, että siinä ei oteta tarpeellisella tavalla huomioon, että voimakkaasti taantuneen ja edelleen taantuvan alueelle erityisen luonteenomaisen metsäpeurakannan suojelemiseksi saattaa olla välttämätöntä osoittaa erityisten suojelutoimien alueita Vuosangassa.

Vuosangan ampumaradan alueen pintavedet valuvat ilmeisesti kohti Sutisenjärven vesistöä, jossa elää purotaimenkanta. Ampumaradan ampumasuunnan alueen pintavedet valuvat Lauttajärven vesistöön, jossa purotaimen myös elää. Vesistöt yhtyvät Kivijoessa, purotaimenjoessa. Hakemus on katsottava puutteelliseksi siltä osin, että siinä ei oteta huomioon tarpeellisella tavalla Vuosangan ampumaradan vaikutusta Vuosangan alueen vesistöissä kyläläistiedon mukaan esiintyneen ja mahdollisesti vielä esiintyvän luontodirektiivin liitteeseen II kuuluvan uhanalaisen ja erityisesti suojeltavan jokihelmisimpukan elinympäristöihin ja säilymiseen. Säilynyt tammukakanta viittaa myös jokihelmisimpukan mahdolliseen säilymiseen.

Hakemus on katsottava puutteelliseksi siltä osin, että siinä ei oteta tarpeellisella tavalla huomioon, että Vuosangan ampumaradan alue ja sitä ympäröivä Vuosangan alue on luontodirektiivin liitteessä II tarkoitettuihin eläinlajeihin kuuluvien yksilöiden, metsäpeurojen ja myös jokihelmisimpukoiden, mikäli jälkimmäisten kanta on säilynyt, selvästi luonnossa havaittava lisääntymis- ja levähdyspaikka, jonka hävittäminen ja heikentäminen on luontodirektiivissä asetetusta kiellosta huolimatta jo selvästi alkamassa ilman Vuosangan ampumaradan aiheuttamia kielteisiä lisävaikutuksia.

Hakemus on katsottava puutteelliseksi siltä osin, että siinä ei oteta huomioon luontodirektiivissä edellytetyksi luontotyyppin (pienvesisysteemi koostuen humuspitoisista järivistä ja lammista, Fennoskandian luonnontilaisista jokireiteistä, lähteistä ja lähdesoista) ja lajin (metsäpeura ja raakku) suojelun tasoilla tarkoitettua eri tekijöiden yhteisvaikutusta, joka koskee luontotyyppiä ja sillä luonteenomaisia lajeja ja joka voi vaikuttaa alueen luontaiseen levinneisyyteen, rakenteeseen ja toimintoihin sekä sille luonteenomaisten lajien kantojen levinneisyyteen ja lukuisuuteen ja lajien eloonjäämiseen pitkällä aikavälillä. "

Kyläyhdistyksen mukaan YSL:n huolellisuus- ja varovaisuusperiaatetta tulee soveltaa esimerkiksi seuraaviin hakemuksen mukaan nähtävästi yhteenvetoraportissa esitettyihin toteamuksiin:

- *"Ampumaratojen maaperän puhdistamiseen ei ole akuuttia tarvetta ja pohjaveden pilaantumisriski on vähäinen".*

Muualla tässä muistutuksessa esitettyjen tietojen perusteella on Vuosangan ampumaradan aiheuttamaa pohjaveden pilaantumisriskiä pidettävä merkittävänä.

- *"Puhdistustarve on pitkällä aikavälillä ja silloin kun alueen käyttötarkoitus muuttuu esimerkiksi asuinalueeksi".*

Vuosangan olosuhteissa saattaa puhdistaminen olla jo liian myöhäistä, kun siihen tarvetta katsottaisiin olevan. Liian myöhäiseen tarpeen huomaamisen aivan liian todennäköiseen mahdollisuuteen viittaavat esimerkiksi vaikutusten tarkkailusta hakemuksen kohdassa 25 annetut tiedot. Muun muassa tammukka, raakku ja alle yhden

hehtaarin laajuiset lammet ovat olleet Vuosangan ampumaradan ympäristössä ilmeisesti tuhansia vuosia. On katsottava, että pitkänkin aikavälin puhdistustarve on olennainen seikka jo pelkästään alueen luonnon kannalta.

Alueen käyttötarkoituksen muuttuminen on Vuosangassa mahdollista. Kainuun 1. vaihemaakuntakaavan ratkaisuvaihtoehto VE 1:n mukaan Vuosangan alueen ampuma- ja harjoitustoiminta lakkaa. On katsottava, että alueen tuleva käyttötarkoitus on toistaiseksi tuntematon ja voi vaatia alueen puhdistusta lyhyemmällä aikavälillä kuin ampuma-alue- ja ampumaratakäytössä.

- "Muita riskinarviointiin vaikuttavia tekijöitä ovat radan sijainti pohjavesialueella, käyttömäärä, käyttöikä, maaperän laatu ja radan sijainti suoalueella". Vuosangan ampumarata sijaitsee suoalueella, alueen pohjavesien kulkeutumista ei todennäköisesti tunneta ja sen pintavedet valuvat Särkilammen herkkään vesistösystemiin ja imeytyvät pohjavedeksi. Hakemuksessa ei anneta arviota Vuosangan ampumaradan käyttöikästä eikä riittäviä tietoja maaperästä. Hakemus on katsottava niiltä osin puutteelliseksi.

"Ampumaradan raskasmetallit voivat levitä pölynä tai kulkeutua pintavesien mukana". Yhdistys viittaa asiassa muualla muistutuksessa kyseisistä asioista esitettyihin tietoihin.

"Luotien rapautuessa sadeveden ja maaperän pH määräävät metallien liukoisuusnopeuden".

Yhdistyksen käsityksen mukaan Vuosangan alueen ja Vuosangan ampumaradan maaperä on hapan. Hakemus on katsottava siltä osin puutteelliseksi, että Vuosangan ampumaradan alueen sadeveden ja maaperän pH:ta ja sen vaikutusta metallien liukoisuusnopeuteen ei siinä esitetä.

- "On arvioitu, että mahdolliset vaikutukset pohjaveteen voivat ilmaantua vasta kymmenien tai satojen vuosien päästä".

On selvää, että sadatkin vuodet ovat lyhyt aika muun muassa tammukan ja raakun näkökulmasta. On katsottava, että hakemuksessa virheellisesti vähätellään pitkän aikavälin vaikutuksia.

- "Toistaiseksi pohjavesistä ei ole havaittu lyijyä".

Vuosangan ampumaradan osalta ei tietoa hakemuksessa esitetä ja yhdistyksen käsityksen mukaan ei pohjavesiä ole Vuosangan alueella tutkittu. Lyijyä saattaa olla Vuosangan pohjavesissä muun muassa muun toiminnan päästöinä. On katsottava, että hakemuksessa virheellisesti vähätellään lyijyn esiintymistä pohjavesissä.

- "Happamissa olosuhteissa kuten suoalueella taustavallien läheisyydessä olevissa ojien pintavesissä ja ojien sedimenteissä on todettu kohonneita lyijy- ja kuparipitoisuuksia".

Yhdistyksen käsityksen mukaan ovat Vuosangan olosuhteet happamia. Hakemukselta ei ilmene yhteenvetoraportissa selvitettyjen alueiden olosuhteiden happamuutta eikä pitoisuuksien korkeutta, ei Vuosangan olosuhteiden happamuutta eikä happamuuden muutoksen vaikutusta päästöpitoisuuksiin. "

Ylä-Vieksin kyläyhdistys ry esittää muistutuksessa yhteenvetona vaatimuksen, että haettua lupaa ei tule myöntää.

Hakijan vastine

Hakijalle on varattu 10.8.2009 päivätyllä kirjeellä tilaisuus vastineen antamiseen muistutuksen johdosta 26.8.2009 mennessä. Hakija on pyytänyt 26.8.2009 päivätyllä kirjeellä lisäaikaa vastineen antamiseen 2.9.2009 saakka. Hakija on antanut vastineensa 1.9.2009 päivätyllä kirjeellä.

Hakija on vastannut seuraavasti Ylä-Vieksin kyläyhdistys ry:n antamaan muistutukseen:

Hakija vastaa kyläyhdistyksen esille tuomaan epäselvyyteen siitä, mitä toimintoa ympäristölupahakemus koskee, että Vuosangan kohdistuspaikan rakentaminen oli jo aloitettu, kun ympäristölupa tuli haettavaksi.

Kyläyhdistyksen esittämään ympäristölupahakemuksen kohteen nimiepäselvyyteen hakija esittää, että käytetään jatkossa kohteesta nimeä "ampumarata".

Muistutuksessa esitettyyn seikkaan toiminnan muutoksesta hakija vastineessa huomauttaa, että toiminnan muutos on erittäin vähäinen. Se kuitenkin vähentää alueen sulkemistarpeita, koska ampumarata täyttää kouluampumaradan vaatimukset. Alue on ollut maalialuetta ja ampumaradan vieressä on mm. käsikranaatin heittopaikka, joten alueella on ollut toiminta.

Kyläyhdistyksen esittämään kohtaan hakemuksen puutteellisuudesta sen vuoksi, että toiminnan sijoituspaikkaa arvioitaessa ei huomioida pilaantumisen todennäköisyyttä hakija vastaa, että kyseinen ampumarata ei sijaitse pohjavesialueella.

Kyläyhdistyksen esittämään kohtaan hakemuksen puutteellisuudesta sen vuoksi, että toiminnalle pitäisi hakea myös vesilain mukaista poikkeuslupaa, hakija vastaa, että poikkeuslupaa ei tarvita, koska veden virtaussuuntiin ei puututa.

Muistutuksessa esille tuomaan kohtaan hakijan epäselvyydestä, hakija huomauttaa, että hakija on Kainuun Prikaati.

Muistutuksessa esille tuomaan kohtaan ympäristölupahakemuksen yhteyshenkilön virheellisestä yhteystiedosta hakija ilmoittaa Jari Valtasen sähköpostiosoitteeksi jari.valtanen[ett]mil.fi

Kyläyhdistyksen esittämään seikkaan hakemuksen puutteellisuudesta liittyen epätäydellisiin kiinteistötietoihin toiminnan alueella, hakija vastaa, että ampumaradalle ei ole kiinteistöjä.

Kyläyhdistyksen muistutuksessa esille tuomiin epäilyihin, että Puolustusvoimilla ei ole voimassa olevaa vuokrasopimusta Metsähallituksen kanssa, hakija huomauttaa, että Kainuun Prikaatilla on voimassa oleva vuokrasopimus Vuosangan ampuma- ja harjoitusalueesta Metsähallituksen kanssa.

Muistutuksessa esille tuomiin epäilyihin siitä, että hakijalla ei ole lupaa rakentaa tai kaivaa alueella, hakija vastaa, että maalialueella saa kaivaa.

Kyläyhdistyksen esitykseen hakemuksen puutteellisuudesta siitä syystä, että hakemuksessa ei ole esitetty laukausten jakautumista vuoden eri aikoina tai vuorokauden aikoina, hakija vastaa, että ampumaradalla ei ole käsiaseille ampuma-aikarajoitteita.

Muistutuksessa esille tuotuun seikkaan ampumaradan suojavallien sijainnista ja ampumamelun leviämisen suunnasta, hakija vastaa, että suojavallit ovat ampumaradan sivuilla ja ampumasuunnassa maalitaulujen takana, ja melu suuntautuu ampumasuuntaan. Lisäksi hakija huomauttaa, että vallit vaimentavat melua oleellisesti.

Muistutuksessa esille tuotu seikka, että hakemuksessa esitetty lyhin matka ampumaradasta asutukseen (3,4 km) on virheellinen hakija huomauttaa, että pysyvästi ympärivuotisesti asuttuun rakennukseen on 3,4 km.

Kyläyhdistyksen huomautukseen muistutuksessa, että hakemuksessa ei esitetä riittävästi tietoja ampumaradan päästöistä vesistöön ja maaperään, hakija vastaa, että päästöt vesistöön ja maaperään ovat vähäisiä, ja lyijyn vuosittainen määrä on vähäinen kokonaiskuormitukseen nähden.

Kyläyhdistyksen muistutuksessa esitettyyn huomautukseen, että hakemuksessa ei tuoda esille kaikkia alueella syntyvien jätteiden määriä (mm. ampumarataa käyttävien henkilöiden synnyttämät jätevedet). Hakija esittää, että ampumaradalle on tarkoitus tuoda kiinteä WC, joka varustetaan pumppuautolla tyhjennettävällä säiliöllä.

Muistutuksessa kritisoi tuun pieniin ampumaradan laukaisumääriin hakija vastaa, että kyseessä on arvio kyseisen ampumaradan laukaisumääristä, ja että Kainuun Prikaatin varusmiehet ampuvat rynnäkkökiväärillä lähes kaikki (noin 95-98 %) kohdistusammuntansa Hoikanportin ampumaradalla Kajaanissa. Osa reserviläisistä kohdistaisi aseensa Vuosangan ampumaradalla, joten arvio 30 000 laukauksen määrästä pitää hyvin paikkansa.

Muistutuksessa esille tuotu seikka, että hakemuksen mukaan puolustusvoimien alueet ovat yleensä suljettuja, eikä ulkopuolisilla ole pääsyä ampumaradoille ja näin ollen altistuminen lyijylle ja muille raskasmetalleille ei olisi todennäköistä. Kyläyhdistys kuitenkin muistuttaa muistutuksessaan, että Puolustusvoimat on useissa yhteyksissä ehdottanut, että paikallisilla metsästysseurojen jäsenillä ja ammunnan harrastajilla olisi mahdollisuus käyttää Vuosangan ampumarataa. Näin kyläyhdistys katsoo muistutuksessaan, että asiasta annetaan ristiriitaista tietoa. Hakija vastaa edellä olevaan niin, että Kainuun Prikaati aikoo tehdä Härmänkylän ja Ylä-Vieksin metsästysseuroille esityksen, että ne tekisivät sopimukset Kainuun Prikaatin kanssa ampumaradan käytöstä.

Muistutuksen kohtaan toiminnan sijaintipaikan rajanaapureiden puutteellisesta esittämisestä hakemuksessa hakija vastaa, että ampumaradan naapurina on vain Metsähallitus.

Muistutuksessa esitettyyn kritiikkiin koskien ampumaradan melutarkastelua ja melun kaaviokuvia sekä muistutuksessa vaadittujen korjauskerrointen käyttöä meluarvioinnissa, hakija huomauttaa, että kerroin koskee vain raskaita aseita ja räjäytyksiä.

Muistutuksessa esille tuotuihin epäilyihin, että hakijalla ei ole maa-aineksen ottamiseen tarvittavia lupia, vaikka Puolustusvoimat on ottanut Lauttajärvi Sr-nimisestä Morenia Oy:n maa-ainesten ottopaikasta tarpeisiinsa jo taloudellisesti merkittäviä määriä maa-aineksia, hakija vastaa, että Kainuun Prikaatilla on lupa Metsähallitukselta ottaa maata kotitarvekäyttöön.

Muistutuksessa esitettyyn kritiikkiin, että hakemuksessa ei ole esitetty vaikutustarkkailua, hakija huomauttaa, että luvan myöntäjä päättää siitä, tarvitaanko alueelle vaikutustarkkailua.

Muistutuksessa esille tuotu seikka, että hakemus ei sisällä tietoja muista alueen luvista, hakija vastaa, että muut luvat eivät kuulu ampumarataa käsittelevään hakemukseen.

Muistutuksessa esitettyyn kohtaan, että ampumaradan alue on metsätalousmaata ja alueeseen tulee soveltaa metsälain säännöksiä siihen saakka, kunnes ympäristölupapäätös on saanut lainvoiman, vastaa hakija, että ampumarata sijaitsee maalialueella. Maalialueen puusto ei kelpaa teollisuuskäyttöön.

Kyläyhdistyksen muistutuksessa esitettyyn epäilyyn suojavallien käytöstä riittämättömänä vesiensuojelurakenteena, hakija vastaa, että luodin lentorata päättyy suojavalliin.

Neuvottelu ja tarkastus

Ympäristölupahakemukseen liittyvä lupaneuvottelu ja – tarkastus on pidetty 17.6.2009 ja 13.8.2009. Neuvottelusta ja tarkastuksista on laadittu muistio ympäristönsuojelun tietojärjestelmään.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltaminen

Kainuun ympäristökeskus on 4.4.2008 antanut päätöksen, että Vuosangan harjoitus- ja ampuma-alueen laajennushankkeeseen ei sovelleta ympäristövaikutusten arviointimenettelyä. Lisäksi aiemmin 15.6.1999 ympäristöministeriö on katsonut, että Vuosangan ampuma-alueen laajennushankkeessa ei ole kyse YYA-asetuksen 6 §:n 2e) kohdan mukaisesta yli 200 hehtaarin laajuisen, yhtenäiseksi katsottavan alueen metsä-, suo tai kosteikkoluonnon pysyväisluonteisesta muuttamisesta. Ympäristöministeriö ei ole myöskään katsonut samassa yhteydessä hankkeella olevan edellytyksiä YVA-lain 4 §:n 2 momentin mukaisen harkinnanvaraisen ympäristövaikutusten arvioinnin soveltamiseen.

YMPÄRISTÖKESKUKSEN RATKAISU

Kainuun ympäristökeskus myöntää ympäristönsuojelulain 28 §:n mukaisen ympäristöluvan Puolustusvoimien Kainuun Prikaatille Vuosangan ampuma- ja harjoittelualueella sijaitsevan ampumaradan rakentamiselle ja toiminnalle. Rakentamisessa ja toiminnassa on noudatettava hakemusta, ellei lupamääräyksissä toisin määrätä.

Lupamääräykset

Ampumaradan sijoittaminen ja rakentaminen

1. Ampumarata on sijoitettava hakemuksen liitteen 6A 21.8.2009 päivätyn lisäselvityksen osoittamaan paikkaan Vuosangan ampuma- ja harjoitusalueella. Suojavallien rakentamisessa on noudatettava hakemuksen liitteenä 10A olevaa varomääräystä. Ampumaradan rakentamiseen saa käyttää vain puhtaita maa-aineksia.

Ampumarata on rakennettava siten, että ulkopuoliset pintavaluntavedet ohjataan ampumarata-alueen ulkopuolelle. Luvan haltijan on toimitettava Kainuun ympäristökeskukseen suunnitelma ampumarata-alueelle kertyvien sade- ja sulamisvesien

johtamisesta suojavallien ulkopuolelle ja edelleen maastoon. Suunnitelma on toimitettava ympäristökeskukseen ennen ampumaradan käyttöön ottoa.

Toiminta

2. Ampumaradalle on nimettävä vastaava hoitaja, jonka nimi ja yhteystiedot on ilmoitettava Kainuun ympäristökeskukselle ja Kuhmon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Ampumaradan käyttöönotosta on ilmoitettava Kainuun ympäristökeskukseen. Suunnitelma rakennettavasta ampumakatoksesta on toimitettava Kainuun ympäristökeskukseen ennen katoksen rakentamista.

3. Ampumaratatoiminta on järjestettävä niin, että toiminnasta aiheutuva melu, päästöt ilmaan, maaperään tai vesiin eivät aiheuta välittömästi tai välillisesti haittaa terveydelle tai ympäristölle.

Jätehuolto

4. Ampumaradan jätehuolto on järjestettävä siten, että maaperään tai ympäristöön ei joudu terveydelle tai ympäristölle haitallisia aineita eikä toiminnasta aiheudu epäsiisteyttä tai viihtyisyyden vähenemistä.
5. Toiminnassa syntyvät jätteet on lajiteltava ja varastoitava toisistaan erillään. Hyötykäyttöön soveltuvat jätteet on toimitettava edelleen niille tarkoitettuihin keräyspaikoihin.
6. Ampumapaikalle kertyneet hylsyt on kerättävä pois ammuntojen jälkeen ja keväällä lumien sulamisen jälkeen. Hylsyt on toimitettava uudelleen käyttöön.

Melu

7. Toiminnasta aiheutuva melu ei saa ylittää A-painotettuna enimmäistasona impulssi-aikavakiona määritettyä arvoa (L_{Amax}) 65 dB asumiseen käytettävillä alueilla ja 60 dB loma-asumiseen käytettävillä alueilla.

Tarkkailu, kirjanpito ja raportointi

8. Toiminnanharjoittajan on tarkkailtava ampumaradalta pois johdettavan veden laatua. Vesinäyte on otettava vuodesta 2010 lähtien vähintään joka kolmas vuosi. Näytteenotto on suoritettava keväällä lumien sulamisen aikoihin. Näytteenotossa on käytettävä sertifioituja näytteenottajia. Vesinäytteistä on tutkittava happamuus, sameus ja metallipitoisuudet (lyijy, kupari, sinkki). Määritykset on suoritettava akkreditoitussa laboratorioissa. Valvontaviranomainen voi tarvittaessa muuttaa tarkkailumääriksiä luvan voimassa olosta huolimatta.
9. Toiminnanharjoittajan on pidettävä ns. ampumapäiväkirjaa, johon merkitään mm. ampumaradalla ammuttujen laukausten määrä aselajeittain ja ajankohta sekä ammuntojen aikaiset sääolosuhteet ja hylsyjen keräys paikalta. Kirjanpito on tarvittaes-

sa esitettävä valvontaviranomaiselle. Toiminnanharjoittajan on laadittava kalenterivuositain raportti ampumaradan toiminnasta Kainuun ympäristökeskukselle ja Kuhmon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä. Raportissa on oltava ainakin seuraavat tiedot:

- vastuuhenkilön nimi ja yhteystiedot
- ampumaradalla ammuttujen laukausten määrä aselajeittain
- ammuntapäivien lukumäärä ja ajankohta
- taustavalliin päätyneiden luotien sisältämien raskasmetallien määrä
- pintaveden tarkkailutulokset
- ampumaradan häiriötilanteet ja niistä aiheutuneet toimenpiteet
- selvitys toiminnassa syntyneistä jätteistä ja niiden toimituspaikat
- selvitys ympäristönsuojeluinvestoinneista

Häiriötilanteet

10. Häiriö ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa, joista saattaa aiheutua vaaraa tai haittaa ympäristölle, on viipymättä ilmoitettava Kainuun ympäristökeskukselle ja Kuhmon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle ja alueen omistajalle.

Häiriö- ja poikkeuksellisissa tilanteissa on viipymättä ryhdyttävä toimenpiteisiin häiriön poistamiseksi niin, että ympäristön pilaantumista ei pääse tapahtumaan.

Paras käyttökelpoinen tekniikka

11. Toiminnanharjoittajan on seurattava parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymistä. Parasta käyttökelpoista tekniikkaa on hyödynnettävä kaikessa ampumaratatoiminnassa siten, että päästöt ja ympäristövaikutukset ovat mahdollisimmat vähäisiä.

Toiminnan muuttaminen tai lopettaminen

12. Toiminnanharjoittajan on viipymättä ilmoitettava toiminnan olennaisista muutoksista ennen niiden toteuttamista Kainuun ympäristökeskukselle.
13. Toiminnan lopettamisesta on ilmoitettava Kainuun ympäristökeskukselle viimeistään kuusi kuukautta ennen toiminnan päättymistä. Samalla on esitettävä yksityiskohtainen suunnitelma toiminnan lopettamisen yhteydessä suoritettavista ympäristönsuojelutoimenpiteistä.

RATKAISUN PERUSTELUT

Vastaus yksilöityihin vaatimuksiin

Kainuun maakunta-kuntayhtymän esitys ampumaradan meluohjearvoista on otettu huomioon lupamääräyksessä 7.

Ylä-Vieksin kyläyhdistys ry:n muistutuksessa esittämät asiat on soveltuvin osin otettu huomioon lupamääräyksissä ja niiden perusteluissa ilmenevällä tavalla. Ylä-Vieksin kyläyhdistys ry on muistutuksessa esittänyt useassa kohdassa, että hakemus

on puutteellinen. Kainuun ympäristökeskus on kuitenkin katsonut, että hakemuksessa esitetyt tiedot ovat riittävät, lukuun ottamatta lapsuksesta johtuneita puutteellisia tietoja kohteen sijaintipaikasta, johon ympäristökeskus pyysi lisäselvitystä hakemuksen käsittelyaikana.

Lupaharkinnan perusteet ja luvan myöntämisen edellytykset

Kainuun ympäristökeskus on lupaharkinnassaan katsonut, että kun toimintaa harjoitetaan tässä päätöksessä esitetyllä tavalla ja noudatetaan annettuja määräyksiä, toiminta täyttää ympäristönsuojelulain, jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset ja ne vaatimukset, jotka luonnonsuojelulain ja sen nojalla on säädetty.

Kainuun ympäristökeskus katsoo, että Vuosangan ampuma- ja harjoitusalueella sijaitsevalla ampumaradalla, ole vaikutusta EU:n luontodirektiivin mukaisiin eliölajiin.

Metsäpeuran Kainuun osakanta on luontainen. Osalla Kainuun osakannasta kesälaidun- ja vasomisalueet ovat Venäjällä ja talvilaidunalueet Suomessa. Vuosangan alue on tällä hetkellä luontaista metsäpeuran esiintymisaluetta. Metsäpeurojen on todettu käyttävän vuodesta toiseen samoja vasomisalueita ja paikkana on yleensä syrtäinen puronvarsikorpi tai vanha mustikan peittämä kuusimetsä. Vuosangan ampumaradalla ei voida katsoa olevan vaikutusta metsäpeuran lisääntymisalueisiin ja –paikkoihin, koska ampumaradan alue ei ole ympäristönä sovelias metsäpeuran lisääntymisalueeksi nykyisessä tilassakaan. Metsäpeurat liikkuvat ravintoa hakiessaan ja vaelluksillaan talvi- ja kesälaidunalueilta hajallaan pitkin metsiä. Varsinaisia vaikiintuneita muuttoreittejä ei Kainuun metsäpeurakannalla ole Vuosangan alueella. Ampumaradan sijainnilla ei näin ollen ole peurojen liikkumisen kannalta odotettavissa merkittäviä muutoksia ja haittavaikutuksia.

Kainuun metsäpeurakanta on laskentojen mukaan kääntynyt laskuun vuoden 2001 jälkeen. Suomi on raportissaan EU:n komissiolle luontodirektiivin toimeenpanosta kaudelle 2001 - 2006 ilmoittanut, että metsäpeuran levinneisyysalue, populaatio, lajin elinympäristö ja ennuste tulevaisuudesta ovat suotuisia. Metsäpeurakannan uhkatekijöiksi on mainittu metsästys, geneettinen saastuminen ja saalistus. Uhanalaisuusarvioinnin mukaan laji on Suomessa silmälläpidettävä (NT). Metsäpeuran Kainuun osakannan pienentymisen todennäköiseksi syyksi on arvioitu alueen kasvanutta susikantaa.

Purotaimenen nykyisestä esiintymisestä Vuosangan alueen vesistöissä ei ole tietoa. Lajia on saattanut aikaisemmin esiintyä sopivissa virtavesissä. Vaikka purotaimen olisikin esiintynyt alueen vesistöissä, ei ole itsestään selvää, että myös jokihelmisimpukka olisi esiintynyt samoissa vesistöissä. Nämä lajit usein kyllä esiintyvät samoissa vesistöissä. Purotaimenkannat ovat Kainuussakin taantuneet selvästi metsäojitusten seurauksena. Vesistöihin joutunut kiintoainne on heikentänyt purotaimenen lisääntymis- ja elinolosuhteita täyttämällä virtavesien suvantomaisia alueita. Virtavesissä toteutetut uittoperkaukset ovat myös heikentäneet lisääntymisolosuhteita. Ampumaradasta ei vesistöihin joudu sellaista kiintoainekuormitusta, jolla olisi vaikutuksia edellä mainittuihin lajeihin.

Ampumaradalla ei myöskään ole haitallisia vaikutuksia luontodirektiivissä mainittuihin luontotyyppisiin (humuspitoiset järvet ja lammet, luonnontilaiset jokireitit, lähteet ja lähdesuot). Näiden luontotyyppien säilymisen turvaaminen on hoidettu si-

sällyttämällä niitä riittävä määrä Natura 2000 – verkostoon. Kainuussa mainitut luontotyypit eivät ole muutenkaan erityisen uhanalaisia.

Toiminnasta ei asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijaintipaikka huomioon ottaen Kainuun ympäristökeskuksen näkemyksen mukaan aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa ympäristöön terveyshaittaa, merkittävää ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän, pohja- tai pintaveden pilaantumista, erityistä luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella. Toiminnasta ei myöskään aiheudu naapureille kohtuutonta räsitusta, eikä toiminta sijoitu kaavamääräysten vastaisesti.

Ampumarata sijaitsee Puolustusvoimien käyttöön varatulla ampuma- ja harjoitusalueella. Uuden nykyvaatimusten mukaisen ampumaradan rakentaminen ja käyttö vähentää, jopa osittain poistaa useiden ampuma- ja harjoitusalueella olevien entisten kohdistuspaikkojen käyttöä. Nykyvaatimusten mukaisella ampumaradalla varmistetaan ympäristönsuojelun riittävä taso ja vähennetään osaltaan ampumisesta aiheutuvien raskasmetallien joutumista ympäristöön. Ampumaratojen aiheuttamista ympäristöhaitoista melu on yleensä merkittävin haitta. Ammunnasta aiheutuva melu koetaan sen impulssimaisesta luonteesta johtuen erityisen häiritseväksi. Ampumaradan välittömässä läheisyydessä ei kuitenkaan sijaitse asutusta. Lähin asutus sijaitsee ympäristökeskuksen tietojen mukaan ampumaradasta noin 2,6 km etäisyydellä koillisessa. Suuntaa-antavan melutarkastelun mukaan valtioneuvoston päätöksen (53/1997) mukaisen ohjearvon $L_{A_{\max}}$ 60 dB:n enimmäismelualue ei tule yltämään alueille, joissa sijaitseisi loma-asutukseen tarkoitettuja kiinteistöjä.

Kainuun ympäristökeskus katsoo, että toiminnanharjoittajalla on toiminnan laajuus, luonne ja toimintaa varten annettavat lupamääräykset huomioon ottaen riittävä asiantuntemus.

Lupamääräyksiä annettaessa on otettu huomioon toiminnan vaikutusalueen ominaisuudet, toiminnan luonne ja sen vaikutukset ympäristöön kokonaisuutena, pilaantumisen ehkäisemiseen tarkoitettujen toimien merkitys ympäristölle sekä toiminnanharjoittajan mahdollisuudet ehkäistä haittojen syntyminen.

Lupamääräysten perustelut

Lupamääräysten tavoitteena on ehkäistä haitalliset ympäristövaikutukset ennakolta tai rajoittaa ne mahdollisimman vähäisiksi. Ampumaradan sijoittamista koskevalla määräyksellä varmistetaan toiminnan sijoittaminen hakemuksessa esitettyyn paikkaan. (Lupamääräys 1)

Valvontaviranomaisella on oltava selvillä toiminnasta vastaava henkilö ja hänen yhteystiedot häiriötilanteiden tai ympäristön pilaantumisen vaaran vuoksi. (Lupamääräys 2)

Jätelain 6 §:n mukaan jätehuolto on järjestettävä siten, että jätteistä ja jätehuollosta ei aiheudu vaaraa tai haittaa ympäristölle. Jätelain mukaan jäte on hyödynnettävä, jos se on teknisesti mahdollista ja jos siitä ei aiheudu kohtuuttomia lisäkustannuksia verrattuna muulla tavoin järjestettyyn jätehuoltoon. Ensisijaisesti on pyrittävä hyödyntämään jätteen sisältämä aine ja toissijaisesti jätteen sisältämä energia. Ongelmajätteitä ei saa sekoittaa toisiinsa eikä muihin jätteisiin. Ongelmajätteiden merkitseminen helpottaa niiden sisällön selvittämistä ja jatkokäsittelyä. Jätteiden toimittami-

nen luvanvaraiseen paikkaan estää niiden aiheuttamia haitallisia ympäristövaikutuksia. (Lupamääräykset 4-6)

Määräys melun enimmäistasosta perustuu valtioneuvoston päätökseen (53/1997) ampumaradan aiheuttaman melutason ohjearvoista. Kainuun ympäristökeskus katsoo, että erillistä meluselvitystä ei ole syytä vaatia pelkästään ampumarataa koskien seuraavasta syystä: Lupahakemuksessa esitetyn melualuearvion mukaan 65 dB:n $L_{A_{max}}$ enimmäismelualue ei tule yltämään alueelle, jossa sijaitisi vakituiseen asumiseen tarkoitettuja kiinteistöjä. Hakemuksessa oleva melualuearvio on suoritettu vuonna 2006 julkaistussa Ampumaratatyöryhmän mietinnössä (Puolustusvoimien ampumaratatoiminta maankäytön suunnittelussa ja ympäristölupamenettelyssä) esitettyjen rynnäkkökiväärin melun leviämistä koskevien periaatteiden mukaisesti. Lisäksi mietinnössä on esitetty periaate, kuinka loma-asutusta koskeva 60 dB:n ohjearvon enimmäismelualuearvio muodostetaan. Tämän mukaan ohjearvon $L_{A_{max}}$ 60 dB:n melualueen raja kyseisestä Vuosangan ampumaradasta on ampumasuunnassa 3,6 km etäisyydellä lounaassa ja 0,9 km etäisyydellä koillisessa sekä 1,8 km etäisyydellä itä-kaakossa ja länsi-luoteessa. Näin ollen karttatarkastelun mukaan 60 dB:n enimmäismelualue ei tule myöskään yltämään alueille, joissa sijaitisi loma-asutukseen tarkoitettuja kiinteistöjä. Kyseiset melualuemallit ovat geometrisen melun vaimentumisen malleja, eivätkä ne ota huomioon maastonmuotojen, puuston tai rakennusten vaikutuksia melun leviämiseen eli ne ovat "pahimman melun leviämisen tilanteen" arviointeja. Näin ollen ympäristökeskuksen käsityksen mukaan erillistä meluselvitystä ampumaratatoiminnasta ei tarvita, koska 60 dB:n $L_{A_{max}}$ enimmäismelualue ei tule yltämään alueille, jossa sijaitisi loma-asutukseen tarkoitettuja kiinteistöjä. (Lupamääräys 7)

Toiminnanharjoittajan on oltava riittävästi selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista ja –riskeistä. Ympäristöluvan valvonta ja toiminnan ympäristövaikutusten arviointi edellyttävät kirjanpitoa, tarkkailua ja raportointia. (Lupamääräykset 8 – 9)

Ilmoitusvelvollisuus häiriö- ja poikkeuksellisista tilanteista on määrätty viranomaisen tiedonsaannin varmistamiseksi ja valvonnan toteuttamiseksi sekä mahdollisesti annettavien viranomaisohjeiden vuoksi. Ympäristönsuojelulain 62 §:n nojalla toiminnasta vastaavan on tehtävä ilmoitus valvontaviranomaiselle mm. onnettomuudesta tai tuotantohäiriöstä aiheutuvasta päästöstä tai syntyvästä jätteestä, josta voi aiheutua välitöntä tai ilmeistä ympäristön pilaantumisen vaaraa. (Lupamääräys 10)

Toiminnan olennaista muutosta koskevalla ilmoitusvelvollisuudella varmistetaan tiedonkulku ympäristöviranomaiselle. Ilmoituksen perusteella ympäristöviranomaisen voi arvioida muutoksen vaikutusta voimassa oleviin lupamääräyksiin ja arvioida mahdollisen uuden ympäristöluvan tarvetta. Luvanhaltijan on ilmoitettava myös muista valvonnan kannalta olennaisista muutoksista. (Lupamääräys 12)

Ympäristönsuojelulain mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset toiminnan lopettamisen jälkeisistä toimituksista. Ympäristökeskus on katsonut, ettei tässä vaiheessa ole tarpeen antaa yksityiskohtaisia määräyksiä toiminnan lopettamisesta, vaan tarpeelliset määräykset annetaan erillisen suunnitelman perusteella, kun asia on ajankohtainen. (Lupamääräys 13)

LUVAN VOIMASSAOLO JA LUPAMÄÄRÄYSTEN TARKISTAMINEN

Päätöksen voimassaolo

Tämä päätös on voimassa toistaiseksi.

Jos lupavelvollinen toiminta oleellisesti laajenee tai muuttuu, on toiminnalle haettava uusi ympäristölupa.

Tarvittaessa ympäristökeskus voi ympäristönsuojelulain 58 §:ssä säädettyjen edellytysten täytyessä muuttaa lupaa tai ympäristönsuojelulain 59 §:ssä säädettyjen edellytysten täytyessä peruuttaa luvan.

Lupamääräysten tarkistaminen

Toiminnanharjoittajan tulee jättää lupamääräysten tarkistamista koskeva ympäristölupahakemus Kainuun ympäristökeskukselle 31.12.2019 mennessä. Hakemuksessa tulee olla selvitykset toiminnan laajuudesta, käytössä olevista ympäristönsuojeluratkaisuista, arvio parhaan käyttökelpoisen tekniikan soveltamisesta sekä muut ympäristönsuojeluasetuksen 8 – 12 §:n edellyttämät selvitykset soveltuvin osin. Velvoite on annettu ympäristönsuojelulain 55 §:n nojalla.

Lupamääräyksiä ankaramman asetuksen noudattamisesta

Jos asetuksella annetaan ympäristönsuojelulain tai jätelain nojalla jo myönnetyn luvan määräystä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (86/2000) 2-8, 28,31,35-38, 41- 43, 45-46, 52-59, 62, 76, 81, 83, 96- 97, 100-101, 105 §:t

Ympäristönsuojeluasetus (169/2000) 1, 6, 8 – 11, 16 – 13, 16-19, 23, 30, 36, 37 §:t

Jätelaki (1072/93) 4, 6, 12, 15, 19, 51 – 52 §:t

Jäteasetus (1390/1993) 3, 5, 6, ja 22 §

Laki eräistä naapurussuhteista (26/1920, muutos 90/2000) 17, 19 §:t

Valtioneuvoston päätös (53/1997) ampumaratojen aiheuttaman melutason ohjearvoista

Ympäristöministeriön asetus yleisimpien jätteiden ja ongelmajätteiden luettelosta (1129/2001)

Ympäristöministeriön asetus alueellisen ympäristökeskuksen maksullisista suoritteista (1387/2006)

Valtion maksuperustelaki (150/1992)

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Maksu 3 440 euroa (alv 0%)

Maksu määräytyy valtion maksuperustelain (150/1992) ja ympäristöministeriön alueellisen ympäristökeskuksen maksullisista suoritteista antaman asetuksen (1387/2006) nojalla.

Asetuksen mukaan, kun kyseessä on muu kuin asetuksen taulukoissa mainittua toimintaa koskeva ympäristölupa-asia, peritään asian käsittelystä maksu, jonka suuruus on 43,00 €/h. Ympäristöluvan käsittelyyn on käytetty 80 tuntia. Näin hinnaksi tulee 3 440,00 euroa. Asian käsittelystä perittävästä maksusta haetaan muutosta samassa järjestyksessä kuin pääasiassa.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN**Kuulutus**

Ympäristökeskus tiedottaa tästä päätöksestä kuuluttamalla ympäristökeskuksen ja Kuhmon kaupungin ilmoitustaululla sekä ympäristöhallinnon www-sivuilla. Tieto päätöksestä julkaistaan Kuhmolainen – nimisessä paikallislehdessä 13.10.2009. Lupapäätös pidetään nähtävänä Kuhmon kaupungintalolla ja Kainuun ympäristökeskuksen kirjaamossa sekä www-sivuilla valitusajan.

Jakelu

Päätös lähetetään hakijalle:

Puolustusvoimat
Kainuun prikaati
PL 610
87101 Kajaani

Jäljennös päätöksestä lähetetään (sähköisesti):

Pohjois-Suomen Sotilasläänin Esikunta
Pohjois-Suomen Huoltorykmentin Esikunta
Maavoimien Esikunta
Senaattikiinteistöt Oy
Kuhmon kaupungin teknisen lautakunnan valvontajaosto
Kainuun maakunta-kuntayhtymän sosiaali- ja terveyslautakunnan ympäristöterveydenhuollon tulosalue
Kainuun pelastuslaitos, Kuhmon toimipiste
Metsähallitus
Suomen ympäristökeskus

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen ja päätöksen käsittelystä perittyyn maksuun saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen.

Valitusosoitus on liitteenä.

Ympäristölupapäällikkö

Martti Seppälä

Ylitarkastaja

Seija Schroderus-Härkönen

EU:n luontodirektiiviä koskevien asioiden tarkasteluun luvan valmisteluvaiheessa on osallistunut Kainuun ympäristökeskuksessa lisäksi ylitarkastaja Jouko Saastamoinen

LIITE

Valitusosoitus

VALITUSOSOITUS**liite 1**

Ympäristökeskuksen päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **Vaasan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa ympäristökeskuksen päätöksen antopäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Valitusaika päättyy 12.11. 2009.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa Kainuun ympäristökeskuksen kirjaamoon. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Kainuun ympäristökeskuksen osoite**Postiosoite**

PL 115
87101 KAJAANI

Käyntiosoite

Kalliokatu 4
87100 KAJAANI

Fax

08 6888 716

Sähköposti

kirjaamo.kai@ymparisto.fi

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle, PL 204, 65101 VAASA)
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

- Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on muu henkilö, on valitus-kirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja tai yleinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja, jollei valittaja ole valtuuttanut häntä suullisesti valitusviranomaisessa.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 89 euroa, ellei valittaja tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetun lain 7 §:n nojalla vapaudu maksuvelvollisuudesta.